

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV KADENCJA**

Warszawa, dnia 1 sierpnia 2001 r.

Druk nr 738

**MARSZAŁEK SEJMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**Pani
Alicja GRZEŚKOWIAK
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Zgodnie z art. 121 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mam zaszczyt przesłać Pani Marszałek do rozpatrzenia przez Senat uchwaloną przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na 114. posiedzeniu w dniu 25 lipca 2001 r. ustawę o spółdzielniach.

Z poważaniem

(-) Maciej Płażyński

USTAWA
z dnia 25 lipca 2001 r.

o spółdzielniach

Dział I
Przepisy ogólne

Art. 1.

- § 1. Spółdzielnia jest dobrowolnym i samorządnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które prowadzi wspólne przedsiębiorstwo w celu zaspokajania interesów i potrzeb ekonomicznych, socjalnych lub kulturalnych swoich członków.
- § 2. Spółdzielnia może prowadzić także działalność społeczną na rzecz swoich członków, ich rodzin oraz lokalnego środowiska społecznego.

Art. 2.

- § 1. Spółdzielnia prowadzi działalność na podstawie niniejszej ustawy, innych ustaw oraz zarejestrowanego statutu.
- § 2. W sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego. Jeżeli wymaga tego właściwość (natura) stosunku prawnego, przepisy Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio.
- § 3. Postanowienia statutu sprzeczne z ustawą są nieważne.

Art. 3.

- § 1. Majątek spółdzielni jest prywatną własnością jej członków.
- § 2. Majątek spółdzielni powstaje z wpłat pieniężnych i składników majątkowych wnoszonych przez członków, z dochodów z prowadzonego przez spółdzielnię przedsiębiorstwa oraz z innych źródeł.
- § 3. Zasady i sposób wnoszenia przez członków wpłat i innych składników majątkowych oraz prawa członków do majątku spółdzielni określają ustawa i statut.

Art. 4.

Organem właściwym do publikowania ogłoszeń i dokumentów spółdzielczych przewidzianych w przepisach prawa jest Monitor Spółdzielczy wydawany przez Radę Spółdzielczą.

Dział II

Założenie spółdzielni i jej statut

Art. 5.

- § 1. Osoby zamierzające założyć spółdzielnię (założyciele) uchwalają statut, potwierdzając jego przyjęcie przez złożenie pod nim swoich podpisów, oraz dokonują wyboru wybieralnych organów spółdzielni. Założyciele składają oświadczenie woli na piśmie, zawierające zobowiązanie do wpłacenia wpisowego określonego w statucie, oraz określające liczbę i wysokość zadeklarowanych udziałów, a także podają inne dane przewidziane w statucie.
- § 2. Liczba założycieli spółdzielni nie może być mniejsza od 5, jeżeli założycielami są osoby fizyczne, i 3 jeżeli założycielami są osoby prawne.
- § 3. Jeżeli założycielami spółdzielni są zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, liczba założycieli nie może być mniejsza od 5.

Art. 6.

- § 1. Statut spółdzielni powinien określać:
- 1) nazwę spółdzielni, zawierającą wyraz „spółdzielnia” albo wyrazy „spółdzielczy”, „spółdzielcza” lub „spółdzielcze”, użyte w odpowiednim rodzaju,
  - 2) siedzibę spółdzielni,
  - 3) czas trwania spółdzielni, jeżeli została założona na czas określony,
  - 4) przedmiot działania spółdzielni oraz rodzaj działalności społecznej na rzecz członków spółdzielni, ich rodzin i lokalnego środowiska społecznego, jeżeli spółdzielnia ma prowadzić taką działalność,
  - 5) kwotę jednego udziału i liczbę udziałów, jaką członek obowiązany jest zadeklarować, oraz sposób i terminy ich wnoszenia i zwrotu,
  - 6) kwotę wpisowego lub zasady ustalania jego wysokości oraz sposób i terminy jego wpłacania,
  - 7) zasady i tryb przyjmowania członków, wypowiedzania członkostwa oraz wykluczania i wykreślenia członków z rejestru członków spółdzielni,
  - 8) prawa i obowiązki członków,
  - 9) zasady zwoływania walnych zgromadzeń, obradowania na nich i podejmowania uchwał,
  - 10) zasady i tryb wybierania oraz odwoływania członków wybieralnych organów spółdzielni,
  - 11) zasady podziału nadwyżki bilansowej (dochodu ogólnego) oraz pokrywania strat spółdzielni,
  - 12) zasady podziału majątku spółdzielni w przypadku jej likwidacji.

- § 2. Statut powinien zawierać również postanowienia, których wprowadzenia wymagają przepisy niniejszej ustawy lub innych ustaw, oraz może zawierać inne postanowienia.

Art. 7.

- § 1. Spółdzielnia podlega obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.
- § 2. W wypadku stwierdzenia we wniosku o wpis braku usuwalnego, sąd rejestrowy wyznaczy założycielom spółdzielni stosowny termin do jego usunięcia pod rygorem odmowy wpisu do rejestru, z uwzględnieniem przepisu § 3.
- § 3. Sąd rejestrowy nie może odmówić wpisania spółdzielni do rejestru z powodu drobnych uchybień, które nie naruszają interesu spółdzielni oraz interesu publicznego, a nie mogą być usunięte bez poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów.
- § 4. Jeżeli po wpisie spółdzielni do rejestru zostaną stwierdzone braki wynikłe z niedopełnienia przepisów prawa, sąd rejestrowy z urzędu lub na wniosek osób mających w tym interes prawny wzywa spółdzielnię do usunięcia braków i wyznacza w tym celu odpowiedni termin.
- § 5. Jeżeli spółdzielnia nie usunie braków w terminie, o którym mowa w § 4, sąd rejestrowy może nakładać grzywny według zasad określonych w przepisach o Krajowym Rejestrze Sądowym.
- § 6. Z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego spółdzielnia nabywa osobowość prawną, a założyciele stają się członkami spółdzielni.
- § 7. Za czynności dokonane w interesie spółdzielni przed jej zarejestrowaniem osoby działające do chwili zarejestrowania spółdzielni odpowiadają wobec osób trzecich solidarnie. Za zobowiązania wynikające z tych czynności spółdzielnia odpowiada po jej zarejestrowaniu tak jak za zaciągnięte przez siebie. Jednakże osoby działające przed zarejestrowaniem spółdzielni odpowiadają wobec niej według przepisów Kodeksu cywilnego.

Art. 8.

- § 1. Zmiana statutu spółdzielni wymaga uchwały walnego zgromadzenia podjętej większością 2/3 głosów.
- § 2. Zarząd jest obowiązany zgłosić uchwałę o zmianie statutu do Krajowego Rejestru Sądowego w ciągu 21dni od dnia jej podjęcia, załączając dwa odpisy protokołu walnego zgromadzenia oraz jednolity tekst statutu z uwzględnieniem wprowadzonych zmian.
- § 3. Zmiana statutu nie wywołuje skutków prawnych przed jej wpisaniem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Dział III

Członkowie spółdzielni

Art. 9.

- § 1. Członkiem spółdzielni może być każda osoba fizyczna lub prawna, o ile statut nie stanowi inaczej.

- § 2. Spółdzielnia musi liczyć co najmniej 5 członków, o ile statut nie wymaga liczby większej.
- § 3. Spółdzielnia, której członkami, w myśl statutu, mogą być wyłącznie osoby prawne, musi liczyć co najmniej 3 członków.

Art. 10.

- § 1. Członkostwo w spółdzielni powstaje w wyniku złożenia przez osobę przystępującą do spółdzielni deklaracji członkowskiej, zwanej dalej „deklaracją” i podjęcia przez właściwy organ spółdzielni uchwały w sprawie przyjęcia w poczet członków.
- § 2. Osoba przystępująca do spółdzielni składa deklarację członkowską w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Deklaracja powinna w sposób dostateczny ujawniać wolę tej osoby przystąpienia do spółdzielni oraz zawierać imię i nazwisko (nazwę), miejsce zamieszkania (siedzibę), adres, liczbę zadeklarowanych udziałów i ich wysokość, datę złożenia deklaracji i inne dane przewidziane w statucie.
- § 3. Wszelkie zmiany danych zawartych w deklaracji jak również dalsze udziały deklaruje się w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
- § 4. Osoba przystępująca do spółdzielni staje się jej członkiem z chwilą przyjęcia przez spółdzielnię. Przyjęcie powinno być stwierdzone w deklaracji i potwierdzone podpisami 2 członków zarządu lub osób do tego przez zarząd upoważnionych, z podaniem daty uchwały w sprawie przyjęcia. Dotyczy to również deklarowania dalszych udziałów oraz zmiany innych danych zamieszczonych w deklaracji.
- § 5. Jeżeli statut nie stanowi inaczej, uchwała w sprawie przyjęcia w poczet członków powinna być podjęta w ciągu miesiąca od dnia złożenia deklaracji. O uchwale w sprawie przyjęcia w poczet członków oraz o uchwale w sprawie odmowy przyjęcia, osoba, o której mowa w § 4, powinna być zawiadomiona pisemnie w ciągu 2 tygodni od dnia jej powzięcia. Zawiadomienie o odmowie przyjęcia powinno zawierać uzasadnienie.
- § 6. Statut spółdzielni powinien wskazywać organ spółdzielni właściwy do przyjmowania członków. Jeżeli organem tym nie jest walne zgromadzenie, statut powinien wskazywać także organ, do którego służy odwołanie od uchwały w sprawie odmowy przyjęcia w poczet członków spółdzielni oraz określać terminy do wniesienia i rozpatrzenia tego odwołania.

Art. 11.

- § 1. Członek spółdzielni ma prawo:
- 1) uczestniczenia w walnym zgromadzeniu lub grupie członkowskiej,
  - 2) wybierania i bycia wybranym do organów spółdzielni,
  - 3) otrzymania odpisu statutu i regulaminów, zaznajamiania się z uchwałami organów spółdzielni, protokołami obrad organów spółdzielni, protokołami lustracji, rocznymi sprawozdaniami finansowymi, umowami zawieranymi przez spółdzielnię z osobami trzecimi,
  - 4) żądania rozpatrzenia przez właściwe organy spółdzielni wniosków dotyczących jej działalności,

- 5) korzystania ze świadczeń spółdzielni w zakresie określonym w statucie,
  - 6) udziału w nadwyżce bilansowej,
  - 7) korzystania na własny koszt, z pomocy prawnej lub pomocy eksperta, również na walnym zgromadzeniu.
- § 2. Uprawnienie przewidziane w § 1 pkt 3, nie obejmuje treści protokołów obrad organów spółdzielni w indywidualnych sprawach innych członków oraz w sprawach, w których ujawnienie protokołów naruszałoby przepisy o ochronie danych osobowych, jak również treści umów zawieranych przez spółdzielnię z osobami trzecimi w wypadkach, gdy wymaga tego ochrona tajemnicy państwowej lub tajemnicy przedsiębiorstwa.
- § 3. Członkowi spółdzielni przysługują również inne prawa określone w ustawie lub w statucie.
- § 4. Członek spółdzielni niemający pełnej zdolności do czynności prawnych nie może być członkiem organów spółdzielni. W walnym zgromadzeniu lub w zebraniu grupy członkowskiej jest on reprezentowany przez swojego przedstawiciela ustawowego.
- § 5. Członek spółdzielni ma obowiązek:
- 1) przestrzegania przepisów prawa, postanowień statutu, regulaminów i innych uchwał organów spółdzielni,
  - 2) dbania o dobro i rozwój spółdzielni oraz uczestniczenia w realizacji jej zadań statutowych,
  - 3) wniesienia wpisowego i zadeklarowanych udziałów stosownie do postanowień statutu oraz określonych w ustawie i w statucie innych wpłat pieniężnych i składników majątkowych,
  - 4) uczestniczenia w pokrywaniu strat spółdzielni do wysokości zadeklarowanych udziałów.
- § 6. Członek spółdzielni wykonuje również inne obowiązki określone w ustawie lub w statucie.
- § 7. Członek spółdzielni nie odpowiada wobec wierzycieli spółdzielni za jej zobowiązania.
- § 8. Prawa i obowiązki członków w zakresie stosunków prawnych, na podstawie których członkowie urzeczywistniają swoje prawo do świadczeń spółdzielni, zgodnie z jej statutową działalnością, określają przepisy ustawy, statut i umowy zawierane między spółdzielnią i jej członkami.

Art. 12.

- § 1. Statut może stanowić, że wysokość wpisowego wynosi:
- 1) określoną kwotę, albo
  - 2) iloraz określonej w statucie ułamkowej części funduszu zasobowego spółdzielni podzielonej przez liczbę członków spółdzielni według stanu na koniec roku poprzedzającego rok przystąpienia członka do spółdzielni.

§ 2. Zasady i terminy wnoszenia wpisowego określa statut.

Art. 13.

- § 1. Członek spółdzielni jest obowiązany zadeklarować jeden udział, jeżeli statut nie zobowiązuje członków do zadeklarowania większej liczby udziałów.
- § 2. Statut może przewidywać wnoszenie przez członków wkładów na własność spółdzielni lub do korzystania z nich przez spółdzielnię na podstawie innego stosunku prawnego. W tym wypadku statut powinien określać charakter i zakres przysługującego spółdzielni prawa do wkładów, wysokość wkładów oraz ich rodzaj, jeżeli są to wkłady niepieniężne, terminy do ich wnoszenia, zasady wyceny i zwrotu w wypadku likwidacji spółdzielni, wystąpienia członka lub ustania członkostwa z innych przyczyn, a także w innych wypadkach przewidzianych w statucie.

Art. 14.

Członek spółdzielni nie może przed ustaniem członkostwa żądać zwrotu wpłat dokonanych na poczet udziałów. Nie dotyczy to wpłat przekraczających liczbę udziałów, których zadeklarowania wymaga statut obowiązujący w chwili żądania zwrotu. Zwrot tych wpłat nie może nastąpić przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za rok, w którym członek wystąpił z żądaniem zwrotu, oraz w wypadku, gdy jego udziały zostały przeznaczone na pokrycie strat spółdzielni. Sposób i termin zwrotu określa statut.

Art. 15.

Członek spółdzielni może z niej wystąpić za wypowiedzeniem. Wypowiedzenie powinno być dokonane w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Termin i okres wypowiedzenia określa statut.

Art. 16.

- § 1. Wykluczenie członka ze spółdzielni może nastąpić w wypadku, gdy z jego winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami statutu spółdzielni lub dobrymi obyczajami. Statut powinien określać bliżej przyczyny wykluczenia.
- § 2. Członek niewykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych może być wykreślony z rejestru członków spółdzielni. Statut powinien określać bliżej przyczyny wykreślenia.
- § 3. Wykluczenia lub wykreślenia może dokonać stosownie do postanowień statutu, rada nadzorcza lub walne zgromadzenie spółdzielni. Organ, do którego kompetencji należy podejmowanie uchwał w sprawie wykluczenia lub wykreślenia ma obowiązek wysłuchać wyjaśnień zainteresowanego członka spółdzielni.
- § 4. Jeżeli dojdzie do podjęcia uchwały w sprawie wykreślenia lub wykluczenia, organ, który uchwałę podjął, ma obowiązek zawiadomić członka na piśmie wraz z uzasadnieniem o wykreśleniu lub wykluczeniu ze spółdzielni, w terminie 2 tygodni od dnia podjęcia uchwały. Zawiadomienie zwrócone z powodu niezgłoszenia przez członka zmiany podanego przez niego adresu ma moc prawną doręczenia.

- § 5. Jeżeli organem właściwym w sprawie wykluczenia lub wykreślenia członka ze spółdzielni jest zgodnie z postanowieniami statutu rada nadzorcza, członek spółdzielni ma prawo:
- 1) odwołać się od uchwały o wykluczeniu lub wykreśleniu do walnego zgromadzenia, w terminie określonym w statucie, lub
  - 2) zaskarżyć uchwałę rady nadzorczej do sądu w terminie 6 tygodni od doręczenia członkowi uchwały z uzasadnieniem; przepis art. 32 stosuje się odpowiednio.
- § 6. W wypadku wniesienia odwołania od uchwały rady nadzorczej w sprawie wykluczenia lub wykreślenia, do walnego zgromadzenia, członek spółdzielni ma prawo być obecny przy rozpatrywaniu odwołania i popierać je. Do wniesienia odwołania i jego rozpatrzenia stosuje się postanowienia statutu o postępowaniu wewnątrzspółdzielczym.
- § 7. Jeżeli statut nie przewiduje postępowania wewnątrzspółdzielczego, termin rozpatrzenia przez walne zgromadzenie odwołania, o którym mowa w § 5, wynosi 12 miesięcy. Odwołujący się członek spółdzielni powinien być zawiadomiony o terminie posiedzenia walnego zgromadzenia co najmniej 3 tygodnie przed tym terminem.
- § 8. W wypadku bezskutecznego upływu terminu do rozpatrzenia odwołania przez walne zgromadzenie, termin do zaskarżenia do sądu uchwały rady nadzorczej, o którym mowa w § 5 pkt 2, biegnie od następnego dnia po dniu, w którym odwołanie powinno być najpóźniej rozpatrzone.
- § 9. Wykluczenie lub wykreślenie staje się skuteczne z chwilą:
- 1) bezskutecznego upływu terminu do zaskarżenia do sądu uchwały rady nadzorczej albo walnego zgromadzenia,
  - 2) prawomocnego oddalenia przez sąd powództwa o uchylenie uchwały rady nadzorczej albo walnego zgromadzenia.
- § 10. Statut spółdzielni pracy i rolniczej spółdzielni produkcyjnej może stanowić, że wykluczenie lub wykreślenie staje się skuteczne z chwilą doręczenia członkowi zawiadomienia o wykluczeniu lub wykreśleniu wraz z uzasadnieniem.

Art. 17.

- § 1. Członka zmarłego skreśla się z rejestru członków spółdzielni ze skutkiem od chwili, w której nastąpiła śmierć. Osobę prawną będącą członkiem spółdzielni skreśla się z rejestru członków ze skutkiem od chwili jej ustania.
- § 2. Jeżeli zmarły członek pozostawił więcej niż jednego spadkobiercę, spadkobiercy powinni w celu wykonywania przechodzących na nich praw majątkowych zmarłego, ustanowić wspólnego pełnomocnika lub wskazać zarządcę ustanowionego przez sąd przy odpowiednim zastosowaniu przepisów Kodeksu cywilnego o zarządzie rzeczą wspólną.

Art. 18.

- § 1. Udział byłego członka wypłaca się na podstawie zatwierdzonego sprawozdania finansowego za rok, w którym członek przestał należeć do spółdzielni. Termin wypłaty określa statut, z tym że wypłata musi nastąpić w ciągu 3 miesięcy od zatwierdzenia

sprawozdania finansowego lub upływu ostatecznego terminu do złożenia sprawozdania zgodnie z przepisami o rachunkowości.

- § 2. Byłemu członkowi przysługuje prawo do majątku spółdzielni w zakresie określonym w statucie. Statut spółdzielni, z wyjątkiem spółdzielni mieszkaniowej, powinien określać, jaka część majątku spółdzielni jest niepodzielna.
- § 3. Wyplata przypadającej byłemu członkowi lub jego spadkobiercy równowartości części majątku spółdzielni następuje na zasadach i terminach określonych w statucie.

Art. 19.

Członek może rozporządzać swoimi roszczeniami do spółdzielni o wypłatę udziałów oraz o zwrot wkładów lub o wypłatę ich równowartości ze skutecznością od dnia, w którym roszczenia te stały się wymagalne, z tym że wierzyciel członka nie może uzyskać zaspokojenia z jego udziałów i wkładów w czasie trwania członkostwa.

Art. 20.

Były członek jest obowiązany uczestniczyć w pokrywaniu strat spółdzielni, jeżeli w ciągu 6 miesięcy od chwili ustania członkostwa nastąpiło otwarcie jej likwidacji lub ogłoszenie upadłości.

Art. 21.

- § 1. Roszczenia o wypłatę udziałów i udziału w nadwyżce bilansowej oraz roszczenia z tytułu zwrotu wkładów albo ich równowartości pieniężnej ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat.
- § 2. Przepis § 1 nie ma zastosowania do roszczeń o zwrot nieruchomości.

Art. 22.

- § 1. Zarząd spółdzielni prowadzi rejestr członków.
- § 2. Rejestr członków zawiera: imiona i nazwiska (nazwę) oraz miejsce zamieszkania (siedzibę), adres, liczbę i wysokość udziałów, wysokość wniesionych wkładów, ich rodzaj, jeżeli są to wkłady niepieniężne, zmiany tych danych, datę przyjęcia w poczet członków, datę wypowiedzenia członkostwa albo podjęcia uchwały o wykluczeniu lub wykreśleniu, datę ustania członkostwa, a także inne dane przewidziane w statucie.
- § 3. Członek spółdzielni ma prawo przeglądać rejestr członków.

Art. 23.

- § 1. Od uchwały w sprawie między członkiem a spółdzielnią, członek może odwołać się w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym do organu określonego w statucie, chyba że statut wyłącza lub ogranicza to uprawnienie.
- § 2. Statut określa zasady i tryb postępowania wewnątrzspółdzielczego, a w szczególności terminy do wniesienia i rozpatrzenia odwołania. Termin do wniesienia odwołania nie

może być krótszy niż 1 miesiąc, a termin do rozpatrzenia odwołania nie może być dłuższy niż 3 miesiące z tym, że termin do rozpatrzenia odwołania przez walne zgromadzenie wynosi 12 miesięcy.

- § 3. Termin do wniesienia odwołania biegnie od dnia zawiadomienia członka o uchwale w sposób wskazany w ustawie lub w statucie spółdzielni. Jeżeli wymagane jest doręczenie pisemnego zawiadomienia, termin ten biegnie od dnia doręczenia zawiadomienia zawierającego pouczenie o prawie odwołania od uchwały w przewidzianym w statucie terminie i o skutkach jego niezachowania.
- § 4. Organ, o którym mowa w § 1, powinien rozpatrzyć odwołanie wniesione po upływie terminu, jeżeli opóźnienie nie przekracza 6 miesięcy, a odwołujący się usprawiedliwił je wyjątkowymi okolicznościami.
- § 5. Spółdzielnia jest obowiązana doręczyć odwołującemu się odpis uchwały organu, o której mowa w § 1, wraz z uzasadnieniem, w terminie 2 tygodni od dnia podjęcia uchwały.
- § 6. Wniesienie odwołania do organu spółdzielni powoduje zawieszenie biegu przedawnienia lub terminów do wytoczenia powództwa, do dnia zakończenia postępowania wewnątrzspółdzielczego, jednakże przez okres nie dłuższy niż rok od dnia, w którym organ spółdzielni powinien rozpatrzyć odwołanie.

Dział IV

Organy spółdzielni

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 24.

- § 1. Organami spółdzielni są:
  - 1) walne zgromadzenie,
  - 2) rada nadzorcza, zwana dalej „radą”,
  - 3) zarząd,
  - 4) grupy członkowskie - w spółdzielniach, w których walne zgromadzenie jest zastąpione przez zebranie przedstawicieli.
- § 2. Statut może przewidywać powołanie także innych organów niż wymienione w § 1, składających się z członków spółdzielni. W takim wypadku statut określa zakres uprawnień tych organów oraz zasady wyboru i odwoływania ich członków.

Art. 25.

- § 1. Wybory do organów spółdzielni są dokonywane w głosowaniu tajnym spośród nieograniczonej liczby kandydatów.
- § 2. Odwołanie członka organu spółdzielni następuje w głosowaniu tajnym.

- § 3. Tryb zwoływania posiedzeń organów, o których mowa w art. 24 § 1 pkt 2-4 i w § 2, oraz sposób podejmowania przez nie uchwał określa statut lub przewidziane w statucie regulaminy tych organów.
- § 4. Członkowie organów spółdzielni nie mogą brać udziału w głosowaniach dotyczących ich odpowiedzialności wobec spółdzielni z jakiegokolwiek tytułu, przyznania im wynagrodzenia, a także umów i sporów pomiędzy nimi a spółdzielnią.
- § 5. Jeżeli organ spółdzielni jest wybierany na określoną w statucie kadencję, mandaty członków wygasają z chwilą wyboru nowych członków tego organu w roku, w którym upływa kadencja, nie później jednak niż z końcem tego roku.

Art. 26.

- § 1. Organy spółdzielni podejmują uchwały w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania, z zastrzeżeniem przepisów, o których mowa w art. 31 § 2, art. 50 § 5 i art. 66 § 1.
- § 2. Uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów, chyba że ustawa lub statut wymagają większości kwalifikowanej.
- § 3. Przy obliczaniu wymaganej większości głosów do podjęcia uchwały uwzględnia się tylko głosy oddane za i przeciw uchwale, chyba że ustawa lub statut stanowią inaczej.

Rozdział 2

Walne zgromadzenie

Art. 27.

- § 1. Walne zgromadzenie jest najwyższym organem spółdzielni.
- § 2. Członek może brać udział w walnym zgromadzeniu tylko osobiście, chyba że ustawa stanowi inaczej. Osoby prawne będące członkami spółdzielni biorą udział w walnym zgromadzeniu przez ustanowionego w tym celu pełnomocnika. Pełnomocnik nie może zastępować więcej niż jednego członka.
- § 3. Każdy członek ma jeden głos, bez względu na liczbę posiadanych udziałów. Statut spółdzielni, której członkami mogą być wyłącznie osoby prawne, może określać inną zasadę ustalania liczby głosów przysługujących członkom.
- § 4. W walnym zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele związku rewizyjnego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, oraz przedstawiciele Rady Spółdzielczej.
- § 5. Członkowie zarządu, niebędący członkami spółdzielni lub przedstawicielami na zebranie przedstawicieli, mają prawo uczestniczyć w walnym zgromadzeniu z głosem doradczym.

Art. 28.

- § 1. Do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia należy:
  - 1) uchwalanie kierunków działalności spółdzielni,
  - 2) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań rady,

- 3) zatwierdzanie rocznych sprawozdań finansowych,
  - 4) udzielanie w głosowaniu tajnym absolutorium członkom rady i zarządu,
  - 5) rozpatrywanie wniosków wynikających z przedstawionego protokołu lustracji spółdzielni oraz stanowiska rady wobec tego protokołu, a także podejmowanie uchwał w tym zakresie,
  - 6) podejmowanie uchwał w sprawie podziału nadwyżki bilansowej (dochodu ogólnego) lub sposobu pokrycia strat,
  - 7) podejmowanie uchwał w sprawie zbycia, wydzierżawienia lub ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego na nieruchomości, przedsiębiorstwie, zakładzie lub wyodrębnionej jednostce organizacyjnej,
  - 8) oznaczanie najwyższej sumy, do której spółdzielnia może zaciągnąć kredyty lub pożyczki,
  - 9) podejmowanie uchwał w sprawie połączenia spółdzielni, podziału spółdzielni, likwidacji spółdzielni, oraz zgłoszenia wniosku w sprawie upadłości spółdzielni,
  - 10) rozpatrywanie w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym odwołań od uchwał rady,
  - 11) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania spółdzielni do organizacji społecznych lub gospodarczych oraz występowania z nich,
  - 12) podejmowanie uchwał w sprawie przystąpienia lub wystąpienia spółdzielni ze związku spółdzielczego oraz upoważnienie zarządu do podejmowania działań w tym zakresie,
  - 13) wybór delegatów na zjazd związku spółdzielczego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona,
  - 14) wybór delegata na wojewódzkie zebranie wyborcze do Rady Spółdzielczej,
  - 15) uchwalanie zmian statutu,
  - 16) podejmowanie uchwał w innych sprawach określonych w ustawie.
- § 2. Statut może zastrzec do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia podejmowanie uchwał również w innych sprawach, także należących do zakresu działania rady nadzorczej.

Art. 29.

- § 1. Zarząd jest obowiązany zwołać posiedzenie walnego zgromadzenia przynajmniej raz w roku, w ciągu 6 miesięcy po upływie roku obrachunkowego.
- § 2. Zarząd jest obowiązany zwołać posiedzenie walnego zgromadzenia z własnej inicjatywy albo na żądanie:
- 1) rady,
  - 2) przynajmniej 1/10 liczby członków spółdzielni, nie mniej jednak niż 3,
  - 3) Rady Spółdzielczej.

- § 3. Żądanie zwołania posiedzenia walnego zgromadzenia powinno być złożone na piśmie z podaniem celu jego zwołania.
- § 4. W wypadku wskazanym w § 2, posiedzenie walnego zgromadzenia zwołuje się w takim terminie, aby mogło się ono odbyć w ciągu 6 tygodni od dnia wniesienia żądania. Po upływie tego terminu posiedzenie zwołuje rada, związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, lub Rada Spółdzielcza, na koszt spółdzielni.

Art. 30.

- § 1. O czasie, miejscu i porządku obrad posiedzenia walnego zgromadzenia zawiadamia się członków, związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, oraz Radę Spółdzielczą w sposób i w terminach określonych w statucie.
- § 2. Uprawnieni do żądania zwołania posiedzenia walnego zgromadzenia oraz grupa członkowska, mogą żądać również zamieszczenia oznaczonych spraw w porządku jego obrad, pod warunkiem wystąpienia z tym żądaniem w terminie określonym w statucie.

Art. 31.

- § 1. Walne zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach ujętych w porządku obrad oraz podanych do wiadomości członków.
- § 2. Walne zgromadzenie podejmuje uchwały w obecności liczby członków określonej w statucie.
- § 3. Z obrad walnego zgromadzenia sporządza się protokół, w terminie 14 dni od dnia odbycia walnego zgromadzenia, który podpisują przewodniczący walnego zgromadzenia i inne osoby wskazane w statucie. Protokół udostępnia się członkom spółdzielni, związkowi rewizyjnemu, w którym spółdzielnia jest zrzeszona oraz Radzie Spółdzielczej w sposób i w terminie określonych w statucie.
- § 4. Zarząd spółdzielni przechowuje protokoły, co najmniej przez 10 lat, o ile przepisy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach nie przewidują terminu dłuższego.

Art. 32.

- § 1. Uchwały walnego zgromadzenia obowiązują wszystkich członków spółdzielni oraz wszystkie jej organy.
- § 2. Uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna.
- § 3. Członek spółdzielni może zaskarżyć do sądu uchwałę sprzeczną z postanowieniami statutu lub dobrymi obyczajami, godzącą w interesy spółdzielni lub mającą na celu pokrzywdzenie członka. Na tej samej podstawie uchwałę może zaskarżyć także zarząd spółdzielni. Zaskarżenie uchwały nie wstrzymuje postępowania rejestrowego.
- § 4. Zaskarżenie uchwały następuje w drodze powództwa o jej uchylenie, które powinno być wniesione w ciągu 6 tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia. Jeżeli powództwo wnosi członek nieobecny na walnym zgromadzeniu na skutek jego wadliwego zwołania, powinno ono być wniesione w ciągu 6 tygodni od dnia powzięcia wiadomości przez tego członka o uchwale, nie później jednak niż przed upływem roku od dnia odbycia walnego zgromadzenia.

- § 5. Jeżeli ustawa lub statut wymagają zawiadomienia członka o uchwale, termin sześciotygodniowy, o którym mowa w § 4, biegnie od dnia tego zawiadomienia w sposób określony w statucie.
- § 6. Sąd może nie uwzględnić upływu terminu, o którym mowa w § 4, jeżeli utrzymanie uchwały w mocy wywołałoby dla członka szczególnie dotkliwe skutki, a opóźnienie w jej zaskarżeniu jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami i nie jest nadmierne.
- § 7. Przepisy § 1-6 stosuje się również do uchwały walnego zgromadzenia podjętej w sprawie wykluczenia lub wykreślenia członka. Prawo zaskarżenia do sądu takiej uchwały przysługuje wyłącznie członkowi, którego uchwała dotyczy.
- § 8. Jeżeli powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia wnosi zarząd, spółdzielnię reprezentuje rada.
- § 9. Orzeczenie sądu ustalające nieistnienie lub nieważność uchwały walnego zgromadzenia albo uchylające taką uchwałę ma moc prawną względem wszystkich członków spółdzielni i wszystkich jej organów.

Art. 33.

- § 1. Jeżeli liczba członków spółdzielni przekroczy 200 członków, statut może stanowić, że walne zgromadzenie zostaje zastąpione przez zebranie przedstawicieli. W takim wypadku statut powinien określać liczbę członków wybierających przedstawiciela, zasady wyboru przedstawicieli oraz czas trwania przedstawicielstwa.
- § 2. Zarząd jest obowiązany zwołać zebranie przedstawicieli, także na żądanie:
  - 1) 1/3 przedstawicieli na zebranie przedstawicieli,
  - 2) grup członkowskich obejmujących co najmniej 1/10 ogólnej liczby członków spółdzielni.
- § 3. O czasie, miejscu i porządku obrad zebrania przedstawicieli należy zawiadomić wszystkich członków spółdzielni w sposób wskazany w statucie.
- § 4. Do zebrania przedstawicieli stosuje się odpowiednio przepisy ustawy i postanowienia statutu o walnym zgromadzeniu.

Art. 34.

- § 1. Statut może stanowić, że jeżeli walne zgromadzenie zostaje zastąpione przez zebranie przedstawicieli, uchwały tego zebrania w sprawach zmiany statutu, połączenia spółdzielni, podziału spółdzielni lub jej likwidacji, wymagają zatwierdzenia w drodze referendum.
- § 2. Wzór karty do głosowania z zawartym w niej pytaniem oraz termin przeprowadzenia referendum ustala rada nadzorcza.
- § 3. Uprawnionymi do udziału w referendum są wszyscy członkowie spółdzielni mający pełną zdolność do czynności prawnych. Zarząd spółdzielni doręcza każdemu uprawnionemu członkowi kartę do głosowania wraz z uchwałą zebrania przedstawicieli, stanowiącą przedmiot referendum.
- § 4. Wyniki referendum ustala i ogłasza w sposób określony w statucie rada nadzorcza. Uchwałę zebrania przedstawicieli uważa się za zatwierdzoną, jeżeli większość członków, biorących udział w referendum wypowiedziała się za jej zatwierdzeniem. W przeciwnym wypadku uchwałę zebrania przedstawicieli uważa się za niebyłą.

§ 5. Szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania referendum określa regulamin uchwalony przez zebranie przedstawicieli.

Rozdział 3 **Rada nadzorcza**

Art. 35.

Rada sprawuje kontrolę i nadzór nad działalnością spółdzielni.

Art. 36.

- § 1. Rada składa się co najmniej z 3 członków wybranych przez walne zgromadzenie albo przez grupy członkowskie w wypadku, gdy walne zgromadzenie zostało zastąpione przez zebranie przedstawicieli.
- § 2. Do rady mogą być wybierani wyłącznie członkowie spółdzielni. Jeżeli członkiem spółdzielni jest osoba prawna, do rady może być wybrana osoba niebędąca członkiem spółdzielni, wskazana przez osobę prawną.
- § 3. Statut spółdzielni, z wyjątkiem spółdzielni pracy, może ograniczać członkostwo w radzie członków spółdzielni będących jej pracownikami.
- § 4. Kadencję rady określa statut. Kadencja rady nie może być dłuższa niż 4 lata.
- § 5. Członek rady nie może pełnić funkcji dłużej niż przez dwie kolejne kadencje, chyba że statut stanowi inaczej.
- § 6. Przed upływem kadencji członek rady może być odwołany większością 2/3 głosów przez organ, który go wybrał.
- § 7. Walne zgromadzenie może odwołać członka rady, któremu nie udzieliło absolutorium. W takim wypadku nie stosuje się art. 31 § 1.
- § 8. Odwołany członek rady pełni swoje obowiązki do czasu powołania na jego miejsce nowego członka rady.
- § 9. Zarząd jest obowiązany niezwłocznie zwołać walne zgromadzenie albo zebranie grupy członkowskiej, w celu dokonania wyboru nowego członka rady.

Art. 37.

- § 1. Do zakresu działania rady należy:
  - 1) kontrola wykonywania przez spółdzielnię jej zadań statutowych oraz nadzór nad bieżącą działalnością spółdzielni,
  - 2) badanie i ocena sprawozdań finansowych spółdzielni,
  - 3) rozpatrywanie okresowych sprawozdań zarządu oraz dokonywanie ocen celowości, rzetelności i gospodarności działań zarządu,
  - 4) rozpatrywanie skarg na działalność zarządu,
  - 5) nadzór nad przestrzeganiem przez spółdzielnię praw jej członków,

- 6) przeprowadzanie kontroli nad sposobem rozpatrywania przez zarząd wniosków organów spółdzielni i jej członków,
  - 7) rozpatrywanie zgłoszonych przez członków wniosków dotyczących działalności spółdzielni,
  - 8) podejmowanie uchwał w sprawie nabycia składników majątkowych o wartości przewyższającej 1/5 funduszu zasobowego spółdzielni,
  - 9) składanie walnemu zgromadzeniu sprawozdań zawierających w szczególności wyniki kontroli i ocenę sprawozdań finansowych,
  - 10) nadzór nad prawidłowością zwoływania zebrań i prawidłowością przeprowadzania obrad grup członkowskich,
  - 11) podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych między spółdzielnią, a członkiem zarządu lub dokonywanych przez spółdzielnię w interesie członka zarządu oraz reprezentowanie spółdzielni przy tych czynnościach; spółdzielnię reprezentuje 2 członków rady przez nią upoważnionych.
- § 2. W celu wykonania swoich zadań rada może żądać od zarządu, członków i pracowników spółdzielni wszelkich sprawozdań i wyjaśnień, przeglądać księgi i dokumenty oraz sprawdzać bezpośrednio stan majątku spółdzielni.

Art. 38.

- § 1. W spółdzielni, która zrzesza mniej niż 20 członków, a także w spółdzielni zrzeszającej mniej niż 100 członków, jeżeli statut tak stanowi, nie wybiera się rady, a jej ustawowe uprawnienia i obowiązki przysługują walnemu zgromadzeniu. W takim wypadku art. 37 stosuje się odpowiednio.
- § 2. W wypadku określonym w § 1, każdemu członkowi spółdzielni przysługuje prawo do przeglądania w każdym czasie ksiąg i dokumentów spółdzielni, sprawdzania bezpośrednio stanu majątkowego spółdzielni i żądania wyjaśnień od zarządu. Art. 11 § 2 stosuje się odpowiednio.
- § 3. Członek spółdzielni może wnieść pod obrady walnego zgromadzenia wnioski z przeprowadzonej przez siebie kontroli i żądać ich rozpatrzenia, chociażby sprawa ta nie była objęta porządkiem obrad.

Rozdział 4

Zarząd

Art. 39.

- § 1. Zarząd kieruje działalnością spółdzielni oraz reprezentuje ją na zewnątrz.
- § 2. Podejmowanie uchwał w sprawach niezastrzeżonych w ustawie lub statucie do właściwości innych organów należy do zarządu.

Art. 40.

- § 1. Skład i liczbę członków zarządu określa statut. Statut może przewidywać zarząd jednoosobowy, którym jest prezes.
- § 2. Członków zarządu, w tym prezesa i jego zastępcę (zastępców), wybiera i odwołuje, stosownie do postanowień statutu, rada albo walne zgromadzenie.
- § 3. Statut może przewidywać wybieranie członków zarządu na kadencję trwającą nie dłużej niż 4 lata oraz określać warunki i tryb odwoływania członków zarządu przed upływem kadencji.
- § 4. Jeżeli statut nie przewiduje kadencji zarządu, członków zarządu wybiera się na czas nieoznaczony.
- § 5. Organ, który zgodnie ze statutem wybiera członków zarządu, może ich w każdej chwili odwołać. Jednakże członkowie zarządu wybrani na określoną kadencję mogą być odwołani przed upływem tej kadencji tylko wtedy, gdy statut tak stanowi, oraz w trybie określonym w statucie. Nie dotyczy to odwołania z przyczyn, o których mowa w § 6, w art. 41 § 2 i art. 47 § 4.
- § 6. Walne zgromadzenie może odwołać tych członków zarządu, którym nie udzieliło absolutorium, niezależnie od tego, który organ zgodnie z postanowieniami statutu wybiera członków zarządu. W takim wypadku nie stosuje się art. 31 § 1.
- § 7. Zarząd jednoosobowy nie może dokonywać czynności w sprawach wynikających ze stosunku członkostwa. Czynności takie są dokonywane przez radę, chyba że statut przewiduje właściwość walnego zgromadzenia.

Art. 41.

- § 1. Członek zarządu wybierany przez walne zgromadzenie może być zawieszony w czynnościach przez radę, o ile jego działalność jest sprzeczna z przepisami prawa lub statutu.
- § 2. Zawieszając w czynnościach członka zarządu, rada podejmuje uchwały niezbędne do prawidłowego prowadzenia działalności spółdzielni oraz zwołuje niezwłocznie walne zgromadzenie. Walne zgromadzenie podejmuje uchwałę o odwołaniu zawieszzonego w czynnościach członka zarządu i powołaniu nowego lub uchyleniu zawieszenia. Art. 40 § 5 nie stosuje się.
- § 3. O zawieszeniu w czynnościach rada zawiadamia członka zarządu niezwłocznie na piśmie, podając przyczyny zawieszenia.
- § 4. Odwołanie członka zarządu lub zawieszenie go w czynnościach nie narusza jego uprawnień wynikających ze stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, którego przedmiotem jest świadczenie pracy.

Art. 42.

- § 1. Zarząd może udzielić jednemu z członków zarządu lub innej osobie pełnomocnictwa do dokonywania czynności określonego rodzaju lub czynności szczególnych.
- § 2. Statut spółdzielni może uzależnić udzielenie pełnomocnictwa, o którym mowa w § 1, od uprzedniej zgody rady.

Art. 43.

- § 1. Oświadczenia woli za spółdzielnię składają dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i pełnomocnik. W spółdzielni o zarządzie jednoosobowym oświadczenia woli składa prezes albo dwaj pełnomocnicy.
- § 2. Oświadczenia, o których mowa w § 1, składa się w ten sposób, że pod nazwą spółdzielni osoby upoważnione do ich składania zamieszczają swoje podpisy.
- § 3. Oświadczenia pisemne skierowane do spółdzielni, a złożone w jej lokalu albo jednemu z członków zarządu lub pełnomocnikowi mają skutek prawny względem spółdzielni.

Art. 44.

- § 1. Statut może przewidywać, że przedsiębiorstwem spółdzielni kieruje jego dyrektor. Umowę o pracę z dyrektorem przedsiębiorstwa zawiera i rozwiązuje oraz udziela mu pełnomocnictwa do dokonywania czynności prawnych związanych z kierowaniem przedsiębiorstwem zarząd spółdzielni, a jeśli dyrektorem przedsiębiorstwa ma być członek zarządu - rada spółdzielni.
- § 2. Umowa o pracę z dyrektorem powinna zawierać, oprócz postanowień wymaganych przez Kodeks pracy, określenie zakresu jego czynności i uprawnień dotyczących kierowania przedsiębiorstwem. Umowa ta może uzależnić wypłatę części wynagrodzenia dyrektora od okresowych wyników ekonomicznych kierowanego przez niego przedsiębiorstwa.
- § 3. Bezpośredni nadzór nad działalnością dyrektora sprawuje zarząd, a jeśli dyrektor jest prezesem zarządu - rada.
- § 4. Umowa o pracę, o której mowa w § 1 i 2, może być zawarta na czas określony lub na czas nieokreślony. Umowa o pracę zawarta na czas określony może być wcześniej rozwiązana bez wypowiedzenia tylko z przyczyn przewidzianych w Kodeksie pracy lub z powodu powstania w przedsiębiorstwie strat z winy dyrektora.
- § 5. Odwołanie dyrektora ze składu zarządu lub nieudzielenie mu absolutorium z innych przyczyn, niż wymienione w § 4, nie uzasadnia rozwiązania umowy zawartej na czas określony.
- § 6. Do stosunku pracy dyrektora przedsiębiorstwa będącego członkiem spółdzielni pracy, nie stosuje się przepisów dotyczących spółdzielni pracy.

Rozdział 5

Przepisy wspólne dla rady i zarządu

Art. 45.

Statut może ustalać wymagania, jakie powinna spełniać osoba wchodząca w skład rady lub zarządu.

Art. 46.

- § 1. Nie można być jednocześnie członkiem rady i zarządu tej samej spółdzielni. Uchwała w sprawie wyboru członka rady do zarządu albo członka zarządu do rady jest nieważna.

- § 2. W razie konieczności rada może wyznaczyć jednego lub kilku ze swoich członków do czasowego pełnienia funkcji członka (członków) zarządu. W takim wypadku członkostwo w radzie ulega zawieszeniu.
- § 3. W skład rady nie może wchodzić osoba będąca kierownikiem bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni lub pełnomocnikiem spółdzielni oraz osoba bliska członka zarządu, kierownika bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni lub pełnomocnika spółdzielni. Uchwała w sprawie wyboru takiej osoby do rady jest nieważna.
- § 4. Osobą bliską, o której mowa w § 3, jest osoba pozostająca w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej i w drugim stopniu linii bocznej z osobami wymienionymi w § 3.
- § 5. Jeżeli statut tak stanowi, członek rady lub zarządu nie może być przedstawicielem na zebranie przedstawicieli. Z chwilą dokonania wyboru do rady lub zarządu ustaje jego członkostwo w zebraniu przedstawicieli.
- § 6. Jeżeli statut tak stanowi, członek rady lub zarządu nie może być delegatem na zjazd związku spółdzielczego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, ani delegatem na wojewódzkie zebranie wyborcze do Rady Spółdzielczej. Nie może też być członkiem innych organów związku spółdzielczego ani organów Rady Spółdzielczej. Z chwilą dokonania takiego wyboru ustaje jego członkostwo odpowiednio w radzie lub zarządzie spółdzielni.

Art. 47.

- § 1. Nie może być członkiem rady lub zarządu, a także kierownikiem bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni lub pełnomocnikiem spółdzielni, osoba zajmująca się interesami konkurencyjnymi wobec spółdzielni, w szczególności będąca przedsiębiorcą prowadzącym działalność konkurencyjną wobec spółdzielni albo wspólnikiem lub członkiem organu takiego przedsiębiorcy.
- § 2. Nie może być członkiem rady lub zarządu, a także kierownikiem bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni lub pełnomocnikiem spółdzielni, przedsiębiorca albo wspólnik lub członek organu przedsiębiorcy, który pozostaje ze spółdzielnią w stosunkach cywilnoprawnych, związanych z prowadzeniem jego przedsiębiorstwa.
- § 3. Przepisy § 1 i 2 stosuje się również w wypadku, gdy okoliczności wymienione w tych przepisach dotyczą osoby bliskiej w rozumieniu art. 46 § 4, członka rady lub zarządu albo kierownika bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni lub pełnomocnika spółdzielni.
- § 4. Naruszenie zakazu, o którym mowa w § 1-3, stanowi podstawę odwołania członka rady lub zarządu albo odwołania pełnomocnictwa oraz powoduje inne skutki prawne przewidziane w odrębnych przepisach.
- § 5. W wypadku naruszenia przez członka rady zakazu określonego w § 1 lub 2, rada niezwłocznie podejmuje uchwałę o zawieszeniu takiego członka w pełnieniu czynności. Organy, które dokonały wyboru zawieszzonego członka rady, rozstrzygają w terminie określonym w statucie o uchyleniu zawieszenia bądź odwołaniu zawieszzonego członka rady.

Art. 48.

Członek zarządu lub rady odpowiada wobec spółdzielni za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami statutu spółdzielni, chyba że nie ponosi winy.

Rozdział 6

Grupy członkowskie

Art. 49.

- § 1. W spółdzielni, w której walne zgromadzenie zostaje zastąpione przez zebranie przedstawicieli, organami są także grupy członkowskie. Grupa członkowska składa się z członków spółdzielni, których prawa i obowiązki majątkowe są związane z wyodrębnioną organizacyjnie jednostką spółdzielni albo z częścią majątku spółdzielni, która nadaje się do takiego wyodrębnienia. Statut może przewidywać także inne kryteria wyodrębnienia grupy członkowskiej; zasady podziału członków na grupy członkowskie i zasady działania tych grup określa statut.
- § 2. Do uprawnień grup członkowskich należy:
- 1) wybieranie i odwoływanie przedstawicieli na zebranie przedstawicieli,
  - 2) wybieranie i odwoływanie członków rady,
  - 3) zgłaszanie i rozpatrywanie spraw, które mają być przedmiotem obrad najbliższego zebrania przedstawicieli, oraz podejmowanie uchwał w tych sprawach,
  - 4) rozpatrywanie okresowych sprawozdań rady i zarządu,
  - 5) wyrażanie opinii i zgłaszanie do właściwych organów spółdzielni wniosków w sprawach spółdzielni, a zwłaszcza we wspólnych sprawach członków wchodzących w skład grupy,
  - 6) dokonywanie okresowej oceny działalności kierownictwa jednostki organizacyjnej spółdzielni oraz żądanie jego odwołania w wypadku negatywnej oceny.
- § 3. Statut może również określać inne zadania i uprawnienia grup członkowskich.

Art. 50.

- § 1. Zebrania grup członkowskich zwołuje się przed każdym zebraniem przedstawicieli, a także w innych wypadkach określonych w ustawie lub w statucie. Zarząd jest obowiązany zwołać zebrania grup członkowskich w taki sposób, aby mogły się one odbyć co najmniej 2 tygodnie przed upływem określonego w statucie terminu, w którym grupy członkowskie mogą żądać zamieszczenia oznaczonych spraw w porządku obrad zebrania przedstawicieli.
- § 2. Zwołując zebrania, o których mowa w § 1, zarząd dostarcza członkom, na 7 dni przed zebraniem grupy członkowskiej, sprawozdanie zarządu dotyczące działalności spółdzielni obejmujące:
- 1) stan finansowy spółdzielni,

- 2) wnioski z ustaleń pokontrolnych,
  - 3) inne informacje o istotnym znaczeniu dla funkcjonowania spółdzielni.
- § 3. Zarząd jest obowiązany zwołać zebranie grupy członkowskiej na żądanie rady lub co najmniej 1/20 członków grupy nie mniej jednak niż na żądanie 5 członków. W takim wypadku zebranie powinno być zwołane w taki sposób, aby mogło się odbyć najpóźniej w ciągu 4 tygodni od dnia otrzymania przez zarząd żądania rady lub uprawnionej liczby członków. Jeżeli zarząd nie zwoła zebrania grupy, jest ono zwoływane przez radę.
- § 4. Uprawnieni do żądania zwołania zebrania grupy członkowskiej mogą żądać również zamieszczenia oznaczonych spraw w porządku jego obrad, pod warunkiem wystąpienia z tym żądaniem w terminie określonym w statucie.
- § 5. Statut spółdzielni określa ilość osób uprawnionych do głosowania, obecnych na zebraniu grupy członkowskiej wymaganą dla podjęcia przez nią uchwały.

Dział V

System finansowy spółdzielni

Art. 51.

Spółdzielnia odpowiada za swoje zobowiązania całym majątkiem.

Art. 52.

- § 1. Zysk spółdzielni, po pomniejszeniu o podatek dochodowy i inne obciążenia obowiązkowe wynikające z odrębnych przepisów ustawowych, stanowi nadwyżkę bilansową.
- § 2. Nadwyżka bilansowa podlega podziałowi na podstawie uchwały walnego zgromadzenia. Co najmniej 5% nadwyżki przeznacza się na zwiększenie funduszu zasobowego.

Art. 53.

- § 1. Część nadwyżki bilansowej pozostałej po dokonaniu odpisu, o którym mowa w art. 52, przeznacza się na cele określone w uchwale walnego zgromadzenia.
- § 2. Zasady podziału nadwyżki bilansowej między członków spółdzielni określa statut.
- § 3. Jeżeli zadeklarowane przez członka udziały nie zostały w pełni wniesione, kwoty przypadające członkowi z tytułu podziału nadwyżki zalicza się na poczet jego niepełnych udziałów, chyba że zgodnie ze statutem udziały wpłacane są w ratach.
- § 4. Jeżeli podział części nadwyżki bilansowej między członków ma nastąpić w formie oprocentowania udziałów, w podziale tym uwzględnia się byłych członków lub ich spadkobierców, którym do dnia podjęcia uchwały o podziale nadwyżki bilansowej nie wypłacono wszystkich udziałów.

Art. 54.

- § 1. Podstawowymi funduszami własnymi tworzonymi w spółdzielni są:

- 1) fundusz udziałowy powstający z wpłat udziałów członkowskich, odpisów na udziały członkowskie z podziału nadwyżki bilansowej lub innych źródeł określonych w odrębnych przepisach,
- 2) fundusz zasobowy powstający z wpłat wpisowego dokonywanych przez członków, z części nadwyżki bilansowej, darowizn, spadków, zapisów lub z innych źródeł określonych w odrębnych przepisach.

§ 2. Spółdzielnia tworzy także inne fundusze własne przewidziane w odrębnych przepisach lub w jej statucie.

Art. 55.

Oprocentowanie wkładów pieniężnych stanowi koszt uzyskania przychodów spółdzielni.

Art. 56.

Spółdzielnia prowadzi rachunkowość na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 57.

Roczne sprawozdanie finansowe podlega badaniu w trybie i według zasad określonych w odrębnych przepisach.

Art. 58.

Roczne sprawozdanie finansowe wraz z opinią biegłego rewidenta, jeżeli podlega ono obowiązkowemu badaniu, wyklada się w lokalu spółdzielni, co najmniej 14 dni przed terminem walnego zgromadzenia, w celu umożliwienia członkom spółdzielni zapoznania się z nim.

Art. 59.

- § 1. Straty bilansowe spółdzielni pokrywa się z funduszu zasobowego, a po jego wyczerpaniu - z innych funduszy własnych spółdzielni, w kolejności ustalonej w statucie. Po wyczerpaniu tych funduszy straty są pokrywane z funduszu udziałowego przez pomniejszenie udziałów członkowskich proporcjonalnie do zadeklarowanej wysokości.
- § 2. Jeżeli fundusz udziałowy nie wystarcza na pokrycie strat, walne zgromadzenie może podjąć uchwałę zobowiązującą członków do wcześniejszego niż to przewiduje statut, wpłacania reszty zadeklarowanych udziałów.

Dział VI

Przekształcenia organizacyjne spółdzielni

Rozdział I

Łączenie się spółdzielni

Art. 60.

- § 1. Spółdzielnia może w każdym czasie połączyć się z inną spółdzielnią na podstawie uchwał walnych zgromadzeń łączących się spółdzielni, podjętych bezwzględną większością głosów.
- § 2. Uchwały o połączeniu powinny zawierać:
- 1) oznaczenie spółdzielni przejmującej i przejmowanej,
  - 2) przyjęcie statutu stanowiącego podstawę działalności spółdzielni po połączeniu; statut nie może uszczuplać nabytych praw majątkowych członków.

Art. 61.

- § 1. Podstawę rachunkową połączenia stanowią sprawozdania finansowe łączących się spółdzielni, sporządzone według stanu majątku na dzień określony w uchwałach, o których mowa w art. 60 § 2.
- § 2. Sprawozdania finansowe każdej z łączących się spółdzielni z opiniami lustratorów lub biegłych rewidentów, jeżeli podlegają one obowiązkowemu badaniu, wyklada się w lokalach spółdzielni co najmniej na 14 dni przed terminami posiedzeń walnych zgromadzeń w celu umożliwienia członkom spółdzielni zapoznania się z nimi.
- § 3. Jeżeli walne zgromadzenia łączących się spółdzielni nie postanowią inaczej, podział nadwyżki bilansowej nastąpi oddzielnie według sprawozdań finansowych każdej z tych spółdzielni.

Art. 62.

- § 1. Połączenie oraz wynikające z niego zmiany statutu wywierają skutek od chwili ich wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego. Wpis ten wywołuje skutek wykreślenia spółdzielni przejmowanej. W wypadku, gdy siedziby właściwych sądów rejestrowych znajdują się w różnych miejscowościach, sąd rejestrowy właściwy według siedziby spółdzielni przejmującej z urzędu niezwłocznie sąd rejestrowy właściwy według siedziby spółdzielni przejmowanej, o swoim postanowieniu.
- § 2. Po podjęciu uchwał o połączeniu zamiast zarządu i rady spółdzielni przejmowanej działa zarząd i rada spółdzielni przejmującej.
- § 3. Zarząd spółdzielni przejmującej jest obowiązany w terminie 14 dni od podjęcia ostatniej uchwały o połączeniu zgłosić połączenie do Krajowego Rejestru Sądowego.
- § 4. Jeżeli uchwały walnych zgromadzeń o połączeniu nie stanowią inaczej, po wpisie połączenia do Krajowego Rejestru Sądowego spółdzielnia dokonuje niezwłocznie wyborów rady i zarządu.

§ 5. Wykreślenie z rejestru, o którym mowa w § 1, następuje z urzędu.

Art. 63.

- § 1. Z chwilą wpisania połączenia do Krajowego Rejestru Sądowego członkowie spółdzielni przejmowanej stają się członkami spółdzielni przejmującej.
- § 2. W wypadku wypowiedzenia członkostwa, śmierci członka lub ustania osoby prawnej będącej członkiem, wykluczenia lub wykreślenia członka przed wpisem, o którym mowa w art. 62 § 1, ustanie członkostwa ocenia się według statutu obowiązującego przed połączeniem.
- § 3. Wpłaty na udziały wpisuje się członkom spółdzielni przejmowanej w takiej wysokości, jaka wynika z ustalonej w sprawozdaniu finansowym kwoty przejętego funduszu udziałowego.

Art. 64.

Wskutek połączenia majątek spółdzielni przejętej przechodzi na spółdzielnię przejmującą, a wierzyciele i dłużnicy spółdzielni przejętej stają się wierzycielami i dłużnikami spółdzielni przejmującej.

Art. 65.

W wypadku łączenia się spółdzielni pracy, w odniesieniu do członków tych spółdzielni, nie mają zastosowania przepisy art. 23¹ § 3-5 Kodeksu pracy.

Rozdział 2

Podział spółdzielni

Art. 66.

- § 1. Spółdzielnia może podzielić się na podstawie uchwały walnego zgromadzenia podjętej bezwzględną większością głosów w obecności więcej niż połowy uprawnionych do głosowania, w ten sposób, że z jej wydzielonej części zostaje utworzona nowa spółdzielnia.
- § 2. Uchwała o podziale spółdzielni powinna zawierać:
- 1) oznaczenie dotychczasowej spółdzielni i powstającej w wyniku podziału,
  - 2) listę członków lub określenie grup członków przechodzących do powstającej spółdzielni,
  - 3) zatwierdzenie sprawozdania finansowego spółdzielni sporządzonego według stanu majątku na dzień określony w uchwale, o której mowa w § 1, oraz planu podziału praw i obowiązków majątkowych.

Art. 67.

- § 1. Członkowie spółdzielni, których prawa i obowiązki majątkowe są związane z wyodrębnioną organizacyjnie jednostką spółdzielni albo z częścią majątku spółdzielni, która nadaje się do takiego wyodrębnienia, mogą na podstawie uchwały, podjętej w drodze zbierania podpisów pod jej treścią, większością głosów tych członków, wystąpić do zarządu spółdzielni z żądaniem zwołania walnego zgromadzenia w celu podjęcia uchwały o podziale spółdzielni w ten sposób, że z tej jednostki organizacyjnej albo części majątku zostanie utworzona nowa spółdzielnia.
- § 2. Zarząd spółdzielni jest obowiązany niezwłocznie przygotować dokumenty niezbędne do podjęcia przez walne zgromadzenie uchwały o podziale oraz udostępnić je członkom żądającym podziału co najmniej na miesiąc przed terminem posiedzenia walnego zgromadzenia.
- § 3. Walne zgromadzenie może podjąć uchwałę odmawiającą podziału tylko ze względu na ważne interesy gospodarcze dotychczasowej spółdzielni lub istotne interesy jej członków.
- § 4. W wypadku podjęcia przez walne zgromadzenie uchwały odmawiającej podziału spółdzielni albo uchwały o podziale naruszającej istotne interesy członków występujących z żądaniem podziału, członkowie, którzy wystąpili z takim żądaniem, mogą w terminie 6 tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia wystąpić do sądu o wydanie orzeczenia zastępującego uchwałę o podziale.
- § 5. Przepis § 4 stosuje się odpowiednio w wypadku nierozpatrzenia przez walne zgromadzenie zgłoszonego przez członków żądania w terminie 3 miesięcy od dnia jego doręczenia.
- § 6. W wypadku podjęcia przez walne zgromadzenie uchwały o podziale niezawierającej wszystkich składników treści tej uchwały określonych w art. 66 § 2, członkowie zgłaszający żądanie podziału mogą wystąpić do zarządu spółdzielni z żądaniem zwołania walnego zgromadzenia w celu podjęcia uzupełniającej uchwały o podziale. Przepisy § 4 i 5 stosuje się odpowiednio.
- § 7. W wypadku, o którym mowa w § 6, członkowie zgłaszający żądanie podziału mogą także wystąpić do sądu o wydanie orzeczenia zastępującego uzupełniająca uchwałę o podziale. Od dnia wystąpienia do sądu do dnia wydania orzeczenia następuje zawieszenie biegu przedawnienia lub terminów zawitych.
- § 8. Przepisy § 2-6 stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy z żądaniem podziału występuje organ spółdzielni powołany do reprezentowania członków, których prawa i obowiązki majątkowe są związane z wyodrębnioną organizacyjnie jednostką spółdzielni.

Art. 68.

- § 1. Niezwłocznie po podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały o podziale spółdzielni zebranie członków przechodzących do powstałej spółdzielni:
- 1) uchwała statut powstającej spółdzielni; statut ten nie może uszczuplać nabytych praw majątkowych członków,
  - 2) dokonuje wyboru tych organów spółdzielni, do których wyboru powołane jest zgodnie ze statutem walne zgromadzenie.
- § 2. Zebranie członków jest zwoływane przez zarząd dotychczasowej spółdzielni, który powiadamia pisemnie członków o czasie, miejscu i porządku obrad tego zebrania.

Przepis art. 29 § 4 stosuje się odpowiednio, z tym, że termin do zwołania zebrania wynosi 30 dni.

- § 3. Zebranie członków może podejmować uchwały niezależnie od liczby obecnych na nim osób uprawnionych do głosowania, choćby statut spółdzielni dotychczasowej stanowił inaczej.
- § 4. Uchwały, o których mowa w § 1, są podejmowane zwykłą większością głosów.

Art. 69.

- § 1. Zarząd spółdzielni powstającej jest obowiązany w terminie 14 dni od dnia jego wyboru wystąpić z wnioskiem o wpisanie spółdzielni do Krajowego Rejestru Sądowego, dołączając uchwałę o podziale, a zarząd spółdzielni dotychczasowej, z wnioskiem o wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego jej podziału.
- § 2. Podział spółdzielni wywiera skutek od daty wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego spółdzielni powstałej w wyniku podziału. Wpis ten stanowi podstawę do dokonania wpisu o podziale w rejestrze spółdzielni dotychczasowej.

Art. 70.

Wskutek podziału spółdzielni na powstającą spółdzielnię przechodzą z chwilą, w której podział stał się skuteczny, wynikające z planu podziału prawa i obowiązki majątkowe. W tym też zakresie wierzyciele i dłużnicy dotychczasowej spółdzielni stają się wierzycielami i dłużnikami powstającej spółdzielni. Jednakże za zobowiązania powstałe przed podziałem spółdzielni spółdzielnia dotychczasowa i nowopowstała odpowiadają solidarnie.

Art. 71.

Uchwała walnego zgromadzenia o podziale spółdzielni zawierająca wszystkie składniki treści określone w art. 66 § 2 lub prawomocne orzeczenie sądu zastępujące taką uchwałę stanowią podstawę do dokonania wpisów w Krajowym Rejestrze Sądowym i w księgach wieczystych.

Art. 72.

- § 1. Członkowie, o których mowa w art. 66 § 2 pkt 2, stają się członkami spółdzielni powstającej w wyniku podziału i ustaje ich członkostwo w spółdzielni dotychczasowej.
- § 2. W wypadku wypowiedzenia członkostwa, śmierci członka lub ustania osoby prawnej będącej członkiem, wykluczenia lub wykreślenia członka przed chwilą, w której podział stał się skuteczny, ustanie członkostwa ocenia się według statutu spółdzielni dotychczasowej przed jej podziałem.
- § 3. Wpłaty na udziały wpisuje się członkom spółdzielni powstającej w wyniku podziału w takiej wysokości, jaka wynika z ustalonej w sprawozdaniu finansowym kwoty przejętego przez tę spółdzielnię funduszu udziałowego.

Art. 73.

- § 1. Spółdzielnia może podzielić się także w ten sposób, że jej zakład, osiedle mieszkaniowe lub inna wyodrębniona jednostka organizacyjna na wniosek większości członków,

których prawa i obowiązki majątkowe są związane z tą jednostką, a jeżeli w jednostce tej działa grupa członkowska, na wniosek tej grupy zostaną odłączone od tej spółdzielni i przyłączone do innej spółdzielni o takim samym lub zbliżonym przedmiocie działania.

- § 2. Podstawą oddzielenia jednostki od spółdzielni dzielącej się i przyłączenia jej do spółdzielni przejmującej są uchwały walnych zgromadzeń obu spółdzielni i umowa o przeniesienie tej jednostki zawarta między spółdzielniami.
- § 3. Uchwały walnych zgromadzeń powinny zawierać:
- 1) określenie jednostki organizacyjnej będącej przedmiotem przeniesienia,
  - 2) wykaz składników majątkowych oraz praw i zobowiązań przechodzących na spółdzielnię przejmującą,
  - 3) wykaz członków dzielącej się spółdzielni przechodzących do spółdzielni przejmującej,
  - 4) określenie warunków przeniesienia jednostki organizacyjnej,
  - 5) datę odłączenia jednostki od spółdzielni dzielącej się i przyłączenia jej do spółdzielni przejmującej albo upoważnienie zarządu do ustalenia tej daty.
- § 4. Wskutek odłączenia jednostki od spółdzielni dzielącej się i przyłączenia jej do spółdzielni przejmującej:
- 1) ustaje członkostwo członków wymienionych w wykazie, o którym mowa w § 3 pkt 3, w spółdzielni dzielącej się i powstaje członkostwo w spółdzielni przejmującej,
  - 2) spółdzielnia dzieląca się przekazuje spółdzielni przejmującej udziały członków wymienionych w pkt 1, według stanu księgowego na dzień odłączenia jednostki.
- § 5. Jeżeli jednak w spółdzielni dzielącej się, powstały do dnia odłączenia jednostki straty, co do których zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że będą musiały być pokryte z funduszu udziałowego, spółdzielnia ta może zatrzymać odpowiednią część przekazywanych udziałów na pokrycie tych strat. Po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za rok, w którym nastąpiło odłączenie jednostki, między spółdzielniami powinno nastąpić rozliczenie udziałów członków, którzy przeszli do spółdzielni przejmującej, z tym że uczestniczą oni swymi udziałami w pokryciu strat spółdzielni dzielącej się proporcjonalnie do okresu ich członkostwa w tym roku.
- § 6. Członkowie przechodzący do spółdzielni przejmującej obowiązani są zadeklarować udziały w wysokości określonej w statucie tej spółdzielni. Jeżeli ich udziały są niższe, obowiązani są je uzupełnić według zasad i w terminach określonych w statucie, jeżeli natomiast są wyższe, mogą żądać bezzwłocznego wypłacenia im różnicy.

Dział VII
Ustanie spółdzielni

Rozdział 1
Likwidacja spółdzielni

Art. 74.

§ 1. Spółdzielnia przechodzi w stan likwidacji:

- 1) z upływem okresu, na który, zgodnie ze statutem, spółdzielnię utworzono,
- 2) w wypadku zmniejszenia się liczby członków poniżej wskazanej w statucie lub w ustawie, jeżeli spółdzielnia w terminie roku nie zwiększy liczby członków do wymaganej wielkości,
- 3) wskutek podjęcia zgodnych uchwał walnych zgromadzeń podjętych większością 3/4 głosów na dwóch kolejno po sobie następujących posiedzeniach, w odstępie co najmniej 2 tygodni,
- 4) wskutek orzeczenia sądu.

§ 2. W wypadkach przewidzianych w § 1, zarząd spółdzielni lub likwidator zgłosi do Krajowego Rejestru Sądowego otwarcie likwidacji spółdzielni i zawiadomi o tym związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona. Jeżeli zarząd lub likwidator tego nie uczynią, zgłoszenia dokona związek rewizyjny.

Art. 75.

Sąd na wniosek związku rewizyjnego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, może orzec o postawieniu spółdzielni w stan likwidacji, jeżeli:

- 1) działalność spółdzielni wykazuje rażące i uporczywe naruszanie prawa lub postanowień statutu, a spółdzielnia nie usunie ich w terminie wskazanym przez związek rewizyjny,
- 2) spółdzielnia co najmniej od roku nie prowadzi działalności statutowej.

Art. 76.

Jeżeli związek rewizyjny w ciągu 6 miesięcy od daty prawomocnego orzeczenia sądu stwierdzającego rażące i uporczywe naruszanie prawa lub postanowienia statutu przez spółdzielnię, nie wystąpi z wnioskiem o postawienie spółdzielni w stan likwidacji, z wnioskiem takim występuje Minister Sprawiedliwości.

Art. 77.

Jeżeli spółdzielnia nie rozpoczęła działalności gospodarczej w ciągu roku od dnia jej zarejestrowania i nie posiada majątku, może być wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego na wniosek związku rewizyjnego bez przeprowadzania likwidacji.

Art. 78.

- § 1. Spółdzielnia postawiona w stan likwidacji na podstawie art. 74 § 1 pkt 3 może przed upływem roku od dnia podjęcia drugiej uchwały walnego zgromadzenia o likwidacji przywrócić swoją działalność na podstawie uchwały walnego zgromadzenia podjętej większością 3/4 głosów.
- § 2. Zarząd lub likwidator zgłaszają niezwłocznie uchwałę o przywróceniu działalności spółdzielni do Krajowego Rejestru Sądowego, dołączając odpis protokołu walnego zgromadzenia. Dokonany wpis sąd ogłosi w Monitorze Spółdzielczym.

Art. 79.

Spółdzielnia znajdująca się w stanie likwidacji może połączyć się z inną spółdzielnią.

Art. 80.

Spółdzielnia znajdująca się w stanie likwidacji nie może przyjmować nowych członków.

Art. 81.

- § 1. Likwidatora spółdzielni wybiera walne zgromadzenie, a w wypadku określonym w art. 75 - sąd. Likwidatorem może być osoba, która posiada kwalifikacje określone przez Radę Spółdzielczą. Likwidatorem może być także osoba prawna.
- § 2. Likwidatorem nie może być osoba, która wchodziła w skład zarządu spółdzielni w ciągu roku przed dniem otwarcia jej likwidacji.
- § 3. Umowę z likwidatorem o wykonanie czynności likwidacyjnych zawiera rada. W wypadku, gdy zwołanie rady napotyka poważne trudności, umowę z likwidatorem zawiera związek, działając w imieniu spółdzielni.
- § 4. Likwidator może być odwołany w każdej chwili przez organ, który go wyznaczył. Likwidatora może również odwołać z ważnych przyczyn związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona.
- § 5. Organ lub związek rewizyjny, który odwołuje likwidatora, jest obowiązany równocześnie wyznaczyć innego.

Art. 82.

- § 1. Do likwidatora stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zarządu spółdzielni i członków zarządu, jeżeli przepisy o likwidacji nie stanowią inaczej.
- § 2. Likwidator podejmuje działania zmierzające do zakończenia działalności spółdzielni i nie może zawierać nowych umów, chyba że jest to konieczne do przeprowadzenia likwidacji spółdzielni. Dalej idące ograniczenia może ustanowić organ, który wyznaczył

likwidatora. Ograniczenia takie powinny być niezwłocznie zgłoszone przez likwidatora do Krajowego Rejestru Sądowego.

- § 3. Jeżeli zwołanie walnego zgromadzenia lub rady napotyka poważne trudności, związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, może upoważnić likwidatora do dokonania czynności określonego rodzaju, które wymagają uchwały walnego zgromadzenia lub rady.
- § 4. Zbycie nieruchomości likwidowanej spółdzielni następuje w trybie przetargowym, o którym mowa w art. 70¹-art. 70⁴ Kodeksu cywilnego.

Art. 83.

Z dniem wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego otwarcia likwidacji wygasają uprzednio udzielone pełnomocnictwa.

Art. 84.

- § 1. Spółdzielnia w likwidacji zachowuje swoją dotychczasową nazwę z dodaniem wyrazów: „w likwidacji”.
- § 2. Osoba prawna będąca likwidatorem składa oświadczenia woli w imieniu spółdzielni zgodnie z przepisami prawa i postanowieniami statutu tej osoby.

Art. 85.

Likwidator niezwłocznie po wyznaczeniu go:

- 1) zgłasza do Krajowego Rejestru Sądowego wnioski o wpisanie otwarcia likwidacji spółdzielni, jeżeli takiego zgłoszenia nie dokonano, i zawiadamia o tym związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona oraz Radę Spółdzielczą,
- 2) powiadamia właściwy urząd skarbowy,
- 3) ogłasza w Monitorze Spółdzielczym zawiadomienie o otwarciu likwidacji spółdzielni i wzywa wierzycieli do zgłoszenia wierzytelności w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia,
- 4) przystępuje do sporządzenia sprawozdania finansowego na dzień otwarcia likwidacji oraz listy zobowiązań spółdzielni,
- 5) sporządza plan finansowy likwidacji, w którym wydziela się odpowiednie środki na koszty lustracji, które będą przeprowadzane w okresie likwidacji spółdzielni oraz środki na pokrycie kosztów przechowywania dokumentacji niearchiwalnej po zlikwidowaniu spółdzielni,
- 6) sporządza plan zaspokojenia zobowiązań,
- 7) sporządza plan rozporządzenia składnikami majątkowymi spółdzielni.

Art. 86.

W czasie likwidacji nie stosuje się art. 59 § 1 w zakresie kolejności pokrywania strat bilansowych.

Art. 87.

- § 1. O odmowie zaspokojenia zgłoszonych wierzytelności likwidator zawiadamia wierzyciela pisemnie w ciągu 4 tygodni od dnia zgłoszenia wierzytelności.
- § 2. Na okres przewidziany w § 1, bieg przedawnienia lub terminu zawitego ulega zawieszeniu.
- § 3. Uznanie przez likwidatora wierzytelności przerywa bieg przedawnienia i terminu zawitego, jeżeli zostało dokonane pisemnie.

Art. 88.

- § 1. Należności przypadające od spółdzielni zaspokajają się w następującej kolejności:
  - 1) koszty prowadzenia likwidacji,
  - 2) należności ze stosunku pracy i należności, którym przepisy prawa przyznają taką samą ochronę jak należnościom ze stosunku pracy, oraz odszkodowanie z tytułu uszkodzenia ciała, wywołania rozstroju zdrowia lub pozbawienia życia, w tym również odszkodowanie z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych,
  - 3) podatki i inne należności, do których stosuje się przepisy Ordynacji podatkowej,
  - 4) inne należności.
- § 2. Jeżeli należności nie są jeszcze wymagalne lub są sporne, kwoty potrzebne na ich pokrycie składa się do depozytu sądowego.
- § 3. Po spłaceniu wszystkich należności i po złożeniu do depozytu sądowego sum całkowicie zabezpieczających należności sporne lub niewymagalne dokonuje się wypłaty udziałów. Jeżeli pozostały majątek spółdzielni niewystarcza na wypłatę udziałów w pełnej wysokości wpłaconej przez członków, wypłata udziałów następuje w wysokości proporcjonalnej do kwot wpłaconych przez członków. Wypłaty tej nie można jednak dokonać przed upływem 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wzywającego wierzycieli.
- § 4. Wierzyciele, którzy zgłosili wierzytelności po upływie tego terminu, mogą ich dochodzić z nierozdzielonego jeszcze majątku spółdzielni.
- § 5. Pozostały majątek zostaje przeznaczony na cele określone w uchwale ostatniego walnego zgromadzenia.
- § 6. Jeżeli zgodnie z uchwałą, o której mowa w § 5, pozostały majątek ma być w całości lub części podzielony między członków, w podziale tym uwzględnia się byłych członków, którym do chwili przejścia albo postawienia spółdzielni w stan likwidacji nie wypłacono wszystkich udziałów.
- § 7. Przepisu § 6 nie stosuje się do spółdzielni mieszkaniowych.
- § 8. Jeżeli uchwała walnego zgromadzenia nie zawiera stosownego wskazania, likwidator przekazuje pozostały majątek nieodpłatnie na cele spółdzielcze lub społeczne.

Art. 89.

- § 1. Po zakończeniu likwidacji, likwidator zwołuje walne zgromadzenie, które podejmuje uchwały w sprawach:
- 1) udzielenia likwidatorowi absolutorium,
  - 2) zatwierdzenia sprawozdania finansowego na dzień zakończenia likwidacji,
  - 3) podziału pozostałego majątku między członków albo jego przeznaczenia na inne cele.
- § 2. Na podstawie uchwał walnego zgromadzenia, likwidator wypłaca członkom przypadające im kwoty z tytułu podziału pozostałego majątku spółdzielni albo przekazuje ten majątek na inne cele wskazane w uchwale walnego zgromadzenia.
- § 3. Po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego na dzień zakończenia likwidacji, likwidator zgłasza do Krajowego Rejestru Sądowego wniosek o wykreślenie spółdzielni z Rejestru. Do wniosku o wykreślenie likwidator dołącza odpis protokołu walnego zgromadzenia wraz z uchwałami, o których mowa w § 1, a jeżeli walne zgromadzenie nie mogło być zwołane albo nie podjęło tych uchwał, uchwałę związku rewizyjnego o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego na dzień zakończenia likwidacji.
- § 4. W terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w § 3, likwidator wykonuje czynności przewidziane przepisami o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach w celu wydzielenia z ksiąg i dokumentów zlikwidowanej spółdzielni materiałów archiwalnych i przekazania ich właściwemu archiwum państwowemu.
- § 5. Księgi i dokumenty stanowiące dokumentację niearchiwalną, której okres przechowywania jeszcze nie upłynął, likwidator przekazuje w terminie 3 miesięcy do odpłatnego przechowywania, podmiotowi wskazanemu przez Radę Spółdzielczą.

Art. 90.

W wypadku zaspokojenia wszelkich należności przypadających od spółdzielni i złożenia do depozytu sądowego kwot na zabezpieczenie należności spornych lub niewymagalnych, spółdzielnia może ulec wykreśleniu z Krajowego Rejestru Sądowego przed zakończeniem prowadzonych przez nią lub przeciwko niej sporów sądowych. W takim wypadku w miejsce spółdzielni wchodzi jako strona związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona. Związek rewizyjny jest obowiązany do przekazania kwot uzyskanych w wyniku sporu na cele określone stosownie do art. 88 § 5, 6 lub 8.

Art. 91.

- § 1. Po wykreśleniu spółdzielni z rejestru likwidator odpowiada wobec wierzycieli spółdzielni za wyrządzone im szkody przez niedopełnienie swoich ustawowych obowiązków.
- § 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do członków ostatniego zarządu spółdzielni wykreślonej z Krajowego Rejestru Sądowego w trybie określonym w art. 77.

Rozdział 2

Upadłość spółdzielni

Art. 92.

§ 1. Jeżeli spółdzielnia zaprzestała płacenia długów lub jej majątek nie wystarcza na zaspokojenie długów, zarząd jest obowiązany niezwłocznie zwołać walne zgromadzenie w celu:

- 1) podjęcia uchwały o dalszym istnieniu spółdzielni z jednoczesnym wskazaniem środków umożliwiających wyjście jej ze stanu niewypłacalności, albo
- 2) upoważnienia zarządu do wniesienia do sądu podania o otwarcie postępowania dla zawarcia układu z wierzycielami, albo
- 3) podjęcia uchwały o zgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości spółdzielni.

§ 2. W wypadku podjęcia przez walne zgromadzenie uchwały, o której mowa w § 1 pkt 3, zarząd spółdzielni jest obowiązany zgłosić do Krajowego Rejestru Sądowego informację o zgłoszonym wniosku o ogłoszenie upadłości spółdzielni.

Art. 93.

Jeżeli spółdzielnia znajdująca się w stanie likwidacji zaprzestała płacenia długów lub jej majątek nie wystarcza na zaspokojenie długów, likwidator jest obowiązany niezwłocznie wystąpić do sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości spółdzielni.

Art. 94.

§ 1. Jeżeli ze sprawozdania finansowego sporządzonego przez zarząd lub przez likwidatora wynika, że majątek spółdzielni, która zaprzestała swej działalności, nie wystarcza na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego, a wierzyciele nie wyrażą zgody na ich pokrycie, sąd na wniosek wierzycieli lub Rady Spółdzielczej zarządzi wykreślenie spółdzielni z Krajowego Rejestru Sądowego, z zastrzeżeniem § 2, zawiadamiając o tym wierzycieli i Radę Spółdzielczą. W takim wypadku nie przeprowadza się postępowania upadłościowego.

§ 2. Nie można wykreślić spółdzielni z Krajowego Rejestru Sądowego dopóki posiada majątek.

Art. 95.

Przepisy o organach spółdzielni stosuje się także podczas postępowania upadłościowego, jeżeli przepisy prawa upadłościowego nie stanowią inaczej.

Art. 96.

Po ogłoszeniu upadłości członkowie spółdzielni, na żądanie syndyka upadłości, niezwłocznie uiszczają niewpłaconą jeszcze część udziału.

Art. 97.

- § 1. Po zakończeniu postępowania upadłościowego lub w razie jego umorzenia, syndyk upadłości zgłosi do Krajowego Rejestru Sądowego wnioski o wykreślenie spółdzielni z rejestru.
- § 2. Przepisy art. 89 § 4 i 5 stosuje się odpowiednio do syndyka upadłości w razie upadłości spółdzielni, z tym, że termin przekazania dokumentacji liczy się od ukończenia postępowania upadłościowego. Koszty przechowywania dokumentacji niearchiwalnej wchodzi w skład kosztów postępowania upadłościowego.

Art. 98.

W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania upadłościowego stosuje się przepisy prawa upadłościowego i układowego.

Dział VIII

Lustracja

Art. 99.

- § 1. Każda spółdzielnia jest obowiązana raz na 3 lata poddać się lustracji, z uwzględnieniem § 2. Z żądaniem przeprowadzenia lustracji jest obowiązany wystąpić zarząd spółdzielni.
- § 2. W pierwszych dwóch latach działalności spółdzielni oraz w spółdzielniach mieszkaniowych w okresie budowania przez nie budynków mieszkalnych i rozliczania kosztów budowy tych budynków, a także w spółdzielniach w stanie likwidacji lustrację przeprowadza się co roku.
- § 3. Spółdzielnia może wystąpić w każdym czasie o przeprowadzenie lustracji całości lub części jej działalności albo tylko określonych zagadnień.
- § 4. Celem lustracji jest:
- 1) sprawdzenie przestrzegania przez spółdzielnię przepisów prawa i postanowień statutu,
  - 2) zbadanie przestrzegania przez spółdzielnię prowadzenia przez nią działalności w interesie ogółu członków,
  - 3) kontrola gospodarności, celowości i rzetelności realizacji przez spółdzielnię jej celów ekonomicznych, socjalnych oraz kulturalnych,
  - 4) wskazywanie członkom na nieprawidłowości w działalności organów spółdzielni,
  - 5) udzielanie organizacyjnej i instruktażowej pomocy w usuwaniu stwierdzonych nieprawidłowości oraz w usprawnianiu działalności spółdzielni.

Art. 100.

- § 1. Lustrację przeprowadza związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona. Spółdzielnia niezrzeszona zleca przeprowadzenie lustracji wybranemu związkowi rewizyjnemu, właściwemu ze względu na przedmiot jej działalności, albo Radzie Spółdzielczej.

- § 2. Związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona oraz Rada Spółdzielcza w odniesieniu do spółdzielni niezrzeszonej, przeprowadzają lustrację na żądanie zarządu spółdzielni albo z własnej inicjatywy, jeżeli spółdzielnia nie zachowuje warunków, o których mowa w art. 99 § 1 i 2, albo gdy z żądaniem przeprowadzenia lustracji występuje rada, walne zgromadzenie lub 1/10 członków spółdzielni, nie mniej jednak niż 3.
- § 3. Lustratora wyznacza związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, związek rewizyjny, do którego spółdzielnia się zwróciła o przeprowadzenie lustracji, albo Rada Spółdzielcza.

Art. 101.

- § 1. Obowiązki lustratora może pełnić osoba, która uzyskała uprawnienia lustracyjne nadane przez Radę Spółdzielczą.
- § 2. Uprawnienia lustratora mogą być nadane osobie, która ma pełną zdolność do czynności prawnych, wyższe wykształcenie i co najmniej dwuletni okres pracy w organizacjach spółdzielczych oraz złożyła egzamin kwalifikacyjny przed komisją powołaną przez Radę Spółdzielczą i której dotychczasowe postępowanie nie nasuwa zastrzeżeń pod względem etycznym.
- § 3. Zakres i sposób przeprowadzania egzaminów określa Rada Spółdzielcza.
- § 4. Rada Spółdzielcza wydaje osobom, którym nadała uprawnienia do wykonywania czynności lustracyjnych w spółdzielniach i związkach spółdzielczych, świadectwa stwierdzające nadanie tych uprawnień i prawo używania tytułu lustratora.

Art. 102.

- § 1. Lustrator wykonuje czynności lustracyjne w zakresie i w sposób odpowiadający celowi lustracji.
- § 2. Lustrator obowiązany jest zachować w tajemnicy wszelkie wiadomości, jakie powziął w związku z wykonywaniem czynności lustracyjnych. Zachowanie w tajemnicy tych wiadomości nie obowiązuje wobec organów lustrowanej spółdzielni, związku rewizyjnego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, Rady Spółdzielczej oraz sądu i organów powołanych do ścigania przestępstw.
- § 3. Lustrator nie może wykonywać czynności lustracyjnych w spółdzielni, jeżeli zajmuje się interesami konkurencyjnymi wobec spółdzielni, w szczególności jeżeli jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność konkurencyjną wobec spółdzielni albo wspólnikiem lub członkiem organu takiego przedsiębiorcy. Lustrator nie może wykonywać czynności lustracyjnych także w spółdzielni, w której był zatrudniony w ciągu ostatnich 2 lat oraz w spółdzielni, w której jest zatrudniony jego małżonek albo krewny lub powinowaty w linii prostej lub w linii bocznej drugiego stopnia.
- § 4. Za prawidłowe wykonywanie czynności lustracyjnych lustrator ponosi odpowiedzialność wobec wyznaczających go do wykonania tych czynności związku rewizyjnego lub Rady Spółdzielczej. Jeżeli czynności lustracyjne lustrator wykonuje na podstawie innej umowy niż umowa o pracę, zakres i rodzaj odpowiedzialności lustratora powinna określać umowa o wykonanie czynności lustracyjnych.
- § 5. Lustrator jest obowiązany stale uzupełniać i aktualizować swoją wiedzę zawodową. Rada Spółdzielcza lub z jej upoważnienia właściwy związek rewizyjny przeprowadza

okresowe sprawdziany aktualnej wiedzy zawodowej lustratorów. Zakres, sposób i terminy przeprowadzania okresowych sprawdzianów określa Rada Spółdzielcza.

Art. 103.

- § 1. Lustrator może być pozbawiony uprawnień lustracyjnych, jeżeli:
- 1) utracił pełną zdolność do czynności prawnych,
  - 2) dopuścił się przestępstwa albo naruszył przepisy prawa lub zasady etyki zawodowej, w wyniku czego utracił zaufanie do rzetelnego wykonywania czynności lustracyjnych,
  - 3) nie zachowuje w tajemnicy wiadomości, jakie powziął w związku z wykonywaniem czynności lustracyjnych,
  - 4) nie poddał się okresowemu sprawdzianowi wiedzy zawodowej przewidzianemu w art. 102 § 5 albo sprawdzian ten wykazał istotne braki w jego wiedzy zawodowej.
- § 2. O pozbawieniu lustratora uprawnień lustracyjnych orzeka komisja dyscyplinarna, powołana przez Radę Spółdzielczą spośród lustratorów. Skład i tryb postępowania komisji dyscyplinarnej określa Rada Spółdzielcza.
- § 3. Lustrator, który orzeczeniem komisji dyscyplinarnej został pozbawiony uprawnień lustracyjnych, może w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu orzeczenia komisji z uzasadnieniem złożyć do Rady Spółdzielczej wniosek o ponowne rozpatrzenie jego sprawy i o uchylenie orzeczenia komisji dyscyplinarnej. Rada Spółdzielcza powinna rozpatrzyć wniosek w ciągu 6 tygodni od dnia jego wpływu.
- § 4. Uchwała Rady Spółdzielczej w sprawie pozbawienia lustratora uprawnień lustracyjnych, a jeżeli nie złożył on wniosku, o którym mowa w § 3, orzeczenie komisji dyscyplinarnej, może być przez niego zaskarżone do Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Warszawie w terminie 6 tygodni od dnia doręczenia lustratorowi orzeczenia lub uchwały wraz z uzasadnieniem. Sąd uchyla zaskarżone orzeczenie lub uchwałę, jeżeli zapadły one z naruszeniem § 1.
- § 5. Orzeczenie komisji dyscyplinarnej oraz uchwała Rady Spółdzielczej o pozbawieniu lustratora uprawnień lustracyjnych staje się skuteczna z chwilą upływu terminu do zaskarżenia ich do sądu, a jeżeli orzeczenie lub uchwała została zaskarżona przed upływem tego terminu, z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia sądu.

Art. 104.

- § 1. Lustrator jest obowiązany zawiadomić spółdzielnię o rozpoczęciu lustracji. Członkowie rady i zarządu są uprawnieni do uczestniczenia w lustracji. W spółdzielni, w której zgodnie z ustawą lub statutem nie powołuje się rady, do uczestniczenia w lustracji są uprawnieni członkowie spółdzielni, wybrani w liczbie i w sposób określony w statucie.
- § 2. Lustrator jest uprawniony do przeglądania ksiąg i wszelkich dokumentów w lustrowanej spółdzielni oraz do bezpośredniego sprawdzania jej stanu majątkowego, a organy spółdzielni i jej pracownicy są obowiązani do udzielania mu żądanych wyjaśnień i pomocy oraz przedkładania stosownych dokumentów.

Art. 105.

- § 1. Z czynności lustracyjnych lustrator sporządza protokół, który przedstawia radzie i zarządowi spółdzielni. Protokół sporządzony przez lustratora ma moc dokumentu urzędowego.
- § 2. Zarząd spółdzielni jest obowiązany, na żądanie członka spółdzielni, udostępnić mu protokół lustracji do wglądu.
- § 3. Wnioski wynikające z protokołu lustracji są rozpatrywane na najbliższych posiedzeniach rady i walnego zgromadzenia. Na posiedzeniu walnego zgromadzenia wnioski te są przedstawiane przed zatwierdzeniem sprawozdań rocznych i sprawozdań finansowych oraz przed udzieleniem absolutorium członkom rady i zarządu.
- § 4. Protokół lustracji może zawierać wnioski wskazujące na potrzebę odwołania określonych członków rady lub zarządu. W takim wypadku art. 36 § 6 i art. 40 § 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 106.

- § 1. Koszty lustracji, o której mowa w art. 99 § 1, są pokrywane ze składki członkowskiej spółdzielni w związku rewizyjnym, jeżeli spółdzielnia jest zrzeszona w takim związku, chyba że statut związku rewizyjnego stanowi inaczej.
- § 2. Koszty lustracji, o której mowa w art. 99 § 2 i 3, oraz koszty lustracji spółdzielni niezrzeszonej w związku rewizyjnym są pokrywane w wysokości określonej w umowie między spółdzielnią a związkiem rewizyjnym albo Radą Spółdzielczą.

Dział IX

Związki spółdzielcze i Rada Spółdzielcza

Rozdział 1

Związki spółdzielcze

Art. 107.

- § 1. Spółdzielnie mogą zakładać związki rewizyjne i przystępować do takich związków. Liczba założycieli związku rewizyjnego nie może być mniejsza niż 10.
- § 2. Celem związku rewizyjnego jest zapewnienie zrzeszonym w nim spółdzielniom pomocy w ich działalności statutowej.
- § 3. Do zadań związku rewizyjnego należy:
  - 1) przeprowadzanie lustracji zrzeszonych spółdzielni,
  - 2) prowadzenie na rzecz zrzeszonych spółdzielni działalności instruktazowej, doradczej, kulturalno-oświatowej, szkoleniowej i wydawniczej,
  - 3) reprezentowanie interesów zrzeszonych spółdzielni wobec organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego,
- 4) reprezentowanie zrzeszonych spółdzielni za granicą,

- 5) inicjowanie i rozwijanie współpracy między spółdzielniami oraz współdziałanie z placówkami naukowo-badawczymi,
- 6) wykonywanie innych zadań przewidzianych w ustawie oraz statucie.

Art. 108.

- § 1. Związek rewizyjny nabywa osobowość prawną z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego.
- § 2. Związek rewizyjny działa na podstawie ustawy oraz statutu, który powinien w szczególności określać:
- 1) nazwę i siedzibę związku,
  - 2) cel i przedmiot działania związku,
  - 3) zasady i tryb przyjmowania, wykreślenia, wykluczania członków oraz wypowiedzania członkostwa,
  - 4) zasady i tryb wyboru organów związku oraz ich zadania i kompetencje,
  - 5) zasady i tryb wyznaczania lustratorów.
- § 3. Organami związku są:
- 1) zjazd związku,
  - 2) rada nadzorcza,
  - 3) zarząd.
- § 4. Statut związku nie może zastrzegać dla organów związku uprawnień stanowiących i nadzorczych wobec zrzeszonych spółdzielni, z wyjątkiem określonych w ustawie.
- § 5. Wydatki związku rewizyjnego pokrywane są ze składek zrzeszonych spółdzielni i z innych przychodów związku, określonych w jego statucie.

Art. 109.

- § 1. Związek rewizyjny ulega likwidacji:
- 1) wskutek zmniejszenia się liczby członków, poniżej wskazanej w statucie lub w ustawie,
  - 2) na mocy uchwały ogólnego zebrania przedstawicieli (zjazdu) podjętej zwykłą większością głosów,
  - 3) na podstawie orzeczenia sądu wydanego na wniosek Rady Spółdzielczej, w wypadku gdy związek swoją działalnością rażąco narusza prawo lub postanowienia statutu.
- § 2. W wypadku określonym w § 1 pkt 1 i 2, zarząd związku rewizyjnego niezwłocznie zawiadamia Krajowy Rejestr Sądowy, Radę Spółdzielczą i wyznacza likwidatora.
- § 3. Wniosek Rady Spółdzielczej, o którym mowa w § 1 pkt 3, powinien zawierać wskazanie likwidatora związku rewizyjnego.

Art. 110.

- § 1. Spółdzielnie mogą zakładać związki gospodarcze i przystępować do takich związków.

§ 2. Celem związków, o których mowa w § 1, jest prowadzenie działalności gospodarczej na rzecz lub w interesie zrzeszonych spółdzielni.

§ 3. Do związków gospodarczych stosuje się odpowiednio przepis art. 108 oraz przepisy dotyczące spółdzielni, których członkami zgodnie ze statutem są wyłącznie osoby prawne.

Art. 111.

Delegat na zjazd związku spółdzielczego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, ani członek innego organu związku spółdzielczego, nie może być delegatem spółdzielni na wojewódzkie zebranie wyborcze do Rady Spółdzielczej ani członkiem organu tej Rady. Z chwilą dokonania wyboru na delegata na wojewódzkie zebranie wyborcze do Rady Spółdzielczej lub do organów tej Rady, ustaje jego członkostwo w organach związku oraz wygasa mandat delegata na zjazd związku.

Art. 112.

Lustrację związków spółdzielczych przeprowadza Rada Spółdzielcza. Do lustracji związków spółdzielczych stosuje się odpowiednio przepisy art. 99-106.

Art. 113.

§ 1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym dziale stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące spółdzielni, z wyjątkiem art. 16 § 3, art. 23, a w odniesieniu do związków rewizyjnych także art. 52-54 oraz przepisów ustawy dotyczących udziałów i wkładów.

§ 2. Przepisy ustawy o walnym zgromadzeniu spółdzielni stosuje się odpowiednio do zjazdu związku, o radzie nadzorczej spółdzielni do rady nadzorczej związku, a o zarządzie spółdzielni do zarządu związku.

§ 3. Przepisy art. 32 stosuje się odpowiednio również do uchwał rady nadzorczej związku.

Rozdział 2

Rada Spółdzielcza

Art. 114.

§ 1. Rada Spółdzielcza jest najwyższą samorządową organizacją ruchu spółdzielczego.

§ 2. W Radzie Spółdzielczej zrzeszone są wszystkie spółdzielnie zarejestrowane w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 115.

§ 1. Do zadań Rady Spółdzielczej należy:

- 1) reprezentowanie polskiego ruchu spółdzielczego w kraju i za granicą,
- 2) współdziałanie z naczelnymi organami administracji rządowej i innymi naczelnymi lub centralnymi organami państwowymi w sprawach dotyczących ruchu spółdzielczego,

- 3) opracowywanie i opiniowanie aktów prawnych dotyczących spółdzielczości i mających dla niej istotne znaczenie,
  - 4) podejmowanie inicjatyw związanych z rozwojem ruchu spółdzielczego w Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 5) inicjowanie i rozwijanie współpracy międzyspółdzielczej oraz szerzenie idei spółdzielczego współdziałania,
  - 6) współdziałanie ze związkami rewizyjnymi w realizacji zadań wynikających z ustawy,
  - 7) wykonywanie zadań w zakresie lustracji spółdzielni,
  - 8) wspieranie działalności spółdzielczości uczniowskiej,
  - 9) prowadzenie działalności szkoleniowej w zakresie funkcjonowania spółdzielczości,
  - 10) inne zadania przewidziane w ustawie i odrębnych przepisach.
- § 2. Rada Spółdzielcza wykonuje przewidziane w ustawie funkcje związku rewizyjnego w stosunku do spółdzielni niezrzeszonych w takim związku.
- § 3. Rada Spółdzielcza może zawiesić w czynnościach zarząd spółdzielni, jeżeli stwierdzi, że spółdzielnia narusza w sposób rażący przepisy statutu, międzynarodowe zasady spółdzielcze oraz działa wbrew interesom członków a rada nadzorcza nie przeciwdziała temu. W takim wypadku Rada wyznacza tymczasowego zarządcę, który w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy zwołuje walne zebranie członków.

Art. 116.

- § 1. Rada Spółdzielcza posiada osobowość prawną.
- § 2. Rada Spółdzielcza działa na podstawie statutu, który określa szczegółowe zasady i tryb jej działania.
- § 3. Statut i jego zmiany stają się skuteczne po stwierdzeniu przez Sąd Okręgowy w Warszawie w postępowaniu nieprocesowym ich zgodności z prawem. W wypadku stwierdzenia niezgodności Sąd wyznaczy Radzie Spółdzielczej termin do usunięcia lub zmiany postanowień niezgodnych z prawem.
- § 4. Statut podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.
- § 5. Rada Spółdzielcza nie może prowadzić działalności politycznej.

Art. 117.

- § 1. Organami Rady Spółdzielczej są:
- 1) Zgromadzenie Ogólne,
  - 2) Komisja Rewizyjna,
  - 3) Zarząd.
- § 2. Uchwały organów Rady Spółdzielczej są ogłaszane w Monitorze Spółdzielczym.

Art. 118.

- § 1. Zgromadzenie Ogólne jest najwyższym organem Rady Spółdzielczej.

§ 2. Do wyłącznej właściwości Zgromadzenia Ogólnego należy:

- 1) uchwalanie statutu Rady Spółdzielczej,
- 2) określanie wysokości składek członkowskich spółdzielni,
- 3) uchwalanie trybu organizowania wojewódzkich zebrań wyborczych do Rady Krajowej i wybierania przez te zebrania członków Zgromadzenia Ogólnego, z uwzględnieniem przepisu art. 119,
- 4) wybór i odwoływanie przewodniczącego Zgromadzenia i jego zastępców, członków Komisji Rewizyjnej spośród członków Zgromadzenia oraz prezesa i innych członków Zarządu,
- 5) powoływanie komisji problemowych Zgromadzenia, wybór i odwoływanie ich członków, uchwalanie regulaminów pracy, rozpatrywanie przygotowanych przez komisje projektów uchwał,
- 6) uchwalanie regulaminów Komisji Rewizyjnej i Zarządu Rady Spółdzielczej,
- 7) podejmowanie uchwał w sprawie występowania do sądu z wnioskiem o postawienie w stan likwidacji związku spółdzielczego oraz spółdzielni niezrzeszonej w związku rewizyjnym.

Art. 119.

§ 1. Członkowie Zgromadzenia Ogólnego są wybierani przez wojewódzkie zebrania wyborcze według następujących zasad:

- 1) liczba członków Zgromadzenia Ogólnego wybieranych z określonego województwa odpowiada liczbie spółdzielni mających siedziby w tym województwie podzielonej przez 100 i zaokrąglonej w dół,
- 2) członkowie Zgromadzenia Ogólnego wybrani w określonym województwie powinni reprezentować różne rodzaje spółdzielni,
- 3) jeżeli liczba członków Zgromadzenia Ogólnego wybieranych w określonym województwie jest mniejsza od liczby rodzajów spółdzielni, wybrani zostają przedstawiciele tych rodzajów spółdzielni, którzy otrzymali kolejno największą liczbę głosów,
- 4) członkowie Zgromadzenia Ogólnego wybrani w określonym województwie mogą reprezentować te same rodzaje spółdzielni tylko wtedy, gdy wśród wybranych członków Zgromadzenia z tego województwa są reprezentowane wszystkie pozostałe rodzaje spółdzielni.

§ 2. Mandat członka Zgromadzenia Ogólnego wygasa w wypadku ustania jego członkostwa w spółdzielni albo złożenia rezygnacji.

§ 3. Miejsce członka, którego mandat wygasł, zajmuje osoba, która podczas wyborów uzyskała w danym rodzaju spółdzielni kolejno największą liczbę głosów.

§ 4. Kadencja Zgromadzenia Ogólnego trwa 4 lata i kończy się z chwilą wyboru przez zebrania wojewódzkie członków nowej Rady Spółdzielczej.

Art. 120.

Komisja Rewizyjna jest organem nadzorczym i kontrolnym Rady Spółdzielczej.

Art. 121.

- § 1. Zarząd jest organem wykonawczym Rady Spółdzielczej.
- § 2. Liczbę członków Zarządu ustala statut Rady Spółdzielczej.
- § 3. Do właściwości Zarządu należy wykonywanie zadań Rady Spółdzielczej, określonych w ustawie i w statucie oraz niezastrzeżonych do właściwości Zgromadzenia Ogólnego albo Komisji Rewizyjnej.

Art. 122.

Członkami Zarządu mogą być osoby niebędące członkami Zgromadzenia Ogólnego.

Art. 123.

Wydatki Rady Spółdzielczej pokrywa się ze składek spółdzielni, darowizn oraz z innych dochodów.

Art. 124.

- § 1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym dziale stosuje się odpowiednio przepisy działów I-VIII ustawy, z wyjątkiem art. 16 § 3, art. 23, art. 52-54 oraz przepisów ustawy dotyczących udziałów i wkładów.
- § 2. Przepisy ustawy o walnym zgromadzeniu spółdzielni stosuje się odpowiednio do Zgromadzenia Ogólnego, o radzie nadzorczej spółdzielni do Komisji Rewizyjnej, a o zarządzie spółdzielni do Zarządu Rady Spółdzielczej.
- § 3. Przepis art. 32 stosuje się odpowiednio do uchwał Zgromadzenia Ogólnego, Komisji Rewizyjnej i Zarządu Rady Spółdzielczej, z tym że termin 6 tygodni do zaskarżenia uchwały do sądu rozpoczyna się w dniu ogłoszenia uchwały w Monitorze Spółdzielczym.

Dział X

Odpowiedzialność karna

Art. 125.

- § 1. Kto, biorąc udział w tworzeniu spółdzielni albo związku spółdzielczego albo będąc członkiem spółdzielni albo związku spółdzielczego, członkiem ich zarządu, rady nadzorczej, pełnomocnikiem albo likwidatorem albo członkiem Zarządu, Komisji Rewizyjnej albo pełnomocnikiem Rady Spółdzielczej, działa na szkodę tego podmiotu,
podlega karze pozbawienia wolności do lat 5 i grzywnie.
- § 2. Tej samej karze podlega, kto osobę wymienioną w § 1, nakłania do działania na szkodę spółdzielni, związku spółdzielczego, Rady Spółdzielczej albo udziela jej pomocy do popełnienia tego przestępstwa.

Art. 126.

Kto, będąc członkiem zarządu spółdzielni albo związku spółdzielczego albo likwidatorem, nie zgłasza wniosku o upadłość spółdzielni albo związku spółdzielczego, pomimo powstania warunków uzasadniających zgodnie z przepisami upadłość spółdzielni albo związku spółdzielczego,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 127.

Kto będąc członkiem organu spółdzielni albo związku spółdzielczego wbrew przepisom ustawy:

- 1) nie poddaje spółdzielni albo związku spółdzielczego lustracji,
- 2) nie udziela lub udziela niezgodnych ze stanem faktycznym wyjaśnień lustratorowi, nie dopuszcza go do pełnienia obowiązków lub nie przedkłada stosownych dokumentów,
- 3) nie udostępnia członkom spółdzielni albo związkowi spółdzielczemu protokołu lustracji,
- 4) narusza prawa członków spółdzielni wymienione w art. 11 § 1-4,
- 5) nie zwołuje zebrań grup członkowskich lub zebrań przedstawicieli,

podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Art. 128.

Kto będąc członkiem organu spółdzielni albo związku spółdzielczego ogłasza dane nieprawdziwe albo przedstawia je organom spółdzielni, władzom państwowym lub członkom spółdzielni lub związku spółdzielczego

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 129.

Kto będąc pracownikiem spółdzielni wbrew przepisom ustawy, nie udziela lub udziela niezgodnych ze stanem faktycznym wyjaśnień lustratorowi, nie dopuszcza go do pełnienia obowiązków lub nie przedkłada stosownych dokumentów,

podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Art. 130.

§ 1. Lustrator, który sporządza niezgodny ze stanem faktycznym protokół lustracji, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Dział XI

Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

Rozdział I

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 131.

W ustawie z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 24, poz. 110, z 1982 r. Nr 31, poz. 215, z 1991 r. Nr 22, poz. 93, z 1994 r. Nr 79, poz. 362, z 1996 r. Nr 34, poz. 146, Nr 43, poz. 189, z 1997 r. Nr 41, poz. 255, Nr 106, poz. 678, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 554 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 63, poz. 635) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wpisów w poszczególnych rodzajach spraw, stosując w przypadku wpisów od pozwów w sprawach o ustalenie nieistnienia lub nieważności uchwały organu spółdzielni, wysokość wpisu pobieranego od pozwu w sprawie o uchylenie uchwały organu spółdzielni.”.

Art. 132.

W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301 i Nr 52, poz. 538) po art. 122 dodaje się art. 122¹ w brzmieniu:

„Art. 122¹. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną spółdzielni przez jej pracownika będącego członkiem rady nadzorczej, komisji rewizyjnej lub zarządu albo pełnomocnikiem lub prokurentem pracodawcy.”.

Art. 133.

W ustawie z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288 i Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 5, poz. 32, Nr 24, poz. 110 i Nr 43, poz. 189, z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 111, poz. 723, Nr 121, poz. 769 i 770, z 1999 r. Nr 40, poz. 399, Nr 60, poz. 636, Nr 77, poz. 874 i Nr 99, poz. 1151 oraz z 2001 r. Nr 4, poz. 27 i Nr 69, poz. 724) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 168 skreśla się wyrazy „, jeżeli fundusz ten nie osiąga wysokości wniesionych udziałów obowiązkowych”;

2) art. 172 otrzymuje brzmienie:

„Art. 172. W sprawach nieuregulowanych w art. 166-168 i 171 mają odpowiednie zastosowanie przepisy działu V ustawy z dnia ... o spółdzielniach (Dz.U. Nr ..., poz. ...), z wyjątkiem art. 52, art. 53 § 1 i 2 i art. 54.”;

3) po art. 182 dodaje się art. 182a w brzmieniu:

„Art. 182a. Członkowi rady nadzorczej spółdzielni można wypowiedzieć spółdzielczą umowę o pracę albo warunki pracy lub płacy tylko w wypadkach, w których przepisy prawa pracy dopuszczają dokonanie takiej czynności w stosunku do członka zakładowego organu związku zawodowego. Przepis ten stosuje się odpowiednio do członków rady świadczących pracę na innej podstawie niż spółdzielcza umowa o pracę.”;

4) w art. 193 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przepis § 1 nie wyłącza stosowania art. 16 § 1 ustawy z dnia ... o spółdzielniach (Dz.U. Nr ..., poz. ...),”;

5) w art. 200 wyrazy „w art. 17 § 3” zastępuje się wyrazami „w art. 10 § 5 ustawy z dnia ... o spółdzielniach (Dz.U. Nr ..., poz. ...)”.

Art. 134.

W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, Nr 60, poz. 700 i poz. 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228, Nr 122, poz. 1315 i poz. 1324) w art. 16 ust. 1 pkt 37 otrzymuje brzmienie:

„37) składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika nie jest obowiązkowa, z wyjątkiem składek spółdzielni na rzecz związków rewizyjnych, z tym, że górną granicę składki określi minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Rady Spółdzielczej, mając na względzie zakres działalności związków rewizyjnych oraz kwotę rocznego przychodu zrzeszonych organizacji spółdzielczych,”.

Art. 135.

W ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2, z 1999 r. Nr 101, poz. 1178 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Ograniczeń, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się w przypadku łączenia się kas.”;

2) w art. 16 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Strata bilansowa w kasie pokrywana jest zgodnie z zasadami i w terminie określonym w programie naprawczym, stanowiącym podstawę do ubiegania się o pomoc ze środków funduszu stabilizacyjnego, o którym mowa w art. 36.”;

3) w art. 42 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Decyzje podejmowane przez zarządcę komisarycznego, o których mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia ..... o spółdzielniach (Dz.U. Nr ....., poz. ....), nie wymagają zatwierdzenia w drodze referendum, o którym mowa w tym przepisie.”.

Art. 136.

W ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz.U. Nr 119, poz. 1252) w art. 10 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Strata bilansowa w banku spółdzielczym pokrywana jest zgodnie z zasadami i w terminie określonym w programie postępowania naprawczego, o którym mowa w art. 142, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. Nr 140, poz. 939, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 40, poz. 399, z 2000 r. Nr 93, poz. 1027, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191, Nr 116, poz. 1216, Nr 119, poz. 1252 i Nr 122, poz. 1316 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64).”.

Art. 137.

W ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 4, poz. 27) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 7 wyrazy „przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288 i Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 5, poz. 32, Nr 24, poz. 110 i Nr 43, poz. 189, z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 111, poz. 723 i Nr 121, poz. 769 i 770 oraz z 1999 r. Nr 40, poz. 399, Nr 60, poz. 636 i Nr 77, poz. 874 i Nr 99, poz. 1151)” zastępuje się wyrazami „przepisy ustawy z dnia ... o spółdzielniach (Dz.U. Nr ..., poz. ...)”;
- 2) w art. 4 w ust. 8 wyrazy „w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym, o którym mowa w art. 32 i art. 33 § 2 ustawy - Prawo spółdzielcze, a po jego wyczerpaniu - na drodze sądowej” zastępuje się wyrazami „w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym, o którym mowa w art. 23 ustawy o spółdzielniach albo na drodze sądowej”;
- 3) w art. 24 wyrazy „Przepisy art. 42 ustawy - Prawo Spółdzielcze” zastępuje się wyrazami „Przepisy art. 32 ustawy o spółdzielniach”;
- 4) w art. 25 w ust. 2 wyrazy „art. 108 § 1 ustawy - Prawo spółdzielcze” zastępuje się wyrazami „art. 66 § 1 ustawy o spółdzielniach,”;
- 5) w art. 51 wyrazy „w art. 108a § 1 ustawy - Prawo spółdzielcze” zastępuje się wyrazami „w art. 67 § 1 ustawy o spółdzielniach”;
- 6) w art. 54 w ust. 1 wyrazy „w ustawie - Prawo spółdzielcze” zastępuje się wyrazami „w ustawie o spółdzielniach”.

Rozdział 2

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 138.

- § 1. Postępowanie wewnątrzspółdzielcze i postępowanie sądowe, wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy, toczy się według przepisów dotychczasowych.
- § 2. Do roszczeń powstałych między członkiem a spółdzielnią przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 139.

Lustrator, który na podstawie dotychczasowych przepisów uzyskał uprawnienia do przeprowadzania lustracji, zachowuje swoje uprawnienia.

Art. 140.

Spółdzielnie przejęte wskutek połączenia dokonanego na podstawie dotychczasowych przepisów, które nie zostały wykreślone z Krajowego Rejestru Sądowego, podlegają wykreśleniu z urzędu.

Art. 141.

Do oceny skutków zdarzeń prawnych stosuje się przepisy obowiązujące w dniu, w którym zdarzenia te nastąpiły.

Art. 142.

Przepis art. 18 § 2 i § 3 ma zastosowanie do majątku spółdzielni, który powstał po 1 stycznia roku następującego po roku, w którym ustawa weszła w życie.

Art. 143.

- § 1. Zgromadzenie Ogólne Krajowej Rady Spółdzielczej w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy podejmie uchwałę w sprawach wymienionych w art. 118 § 2 pkt 3.
- § 2. Przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, zorganizuje wojewódzkie zebrania wyborcze do Zgromadzenia Ogólnego Rady Spółdzielczej oraz w terminie 7 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, zwoła pierwsze posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego Rady Spółdzielczej.
- § 3. Do chwili rozpoczęcia pierwszego posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego Rady Spółdzielczej, nie później jednak niż w terminie 7 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, Krajowej Radzie Spółdzielczej przysługują określone w ustawie uprawnienia i obowiązki Rady Spółdzielczej.
- § 4. Jeżeli pierwsze posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego Rady Spółdzielczej nie zostanie zwołane w terminie 7 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy Sąd Okręgowy w Warszawie niezwłocznie ustanowi kuratora dla Rady Spółdzielczej na podstawie przepisów art. 42 Kodeksu cywilnego i przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o sądzie opiekuńczym stosuje się odpowiednio, z tym, że postępowanie w sprawie ustanowienia kuratora może być wszczęte również na wniosek każdej spółdzielni.
- § 5. Rada Spółdzielcza jest następcą prawnym Krajowej Rady Spółdzielczej.

Art. 144.

- § 1. Spółdzielnie i związki spółdzielcze istniejące w dniu wejścia ustawy w życie dokonają zmian swoich statutów stosownie do wymagań ustawy i w trybie przez nią

przewidzianym. Zgłoszenia do Krajowego Rejestru Sądowego tych zmian, spółdzielnie i związki spółdzielcze dokonają najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

- § 2. Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych oraz Związek Rzemiosła Polskiego, działające na podstawie dotychczasowych przepisów, pełnią funkcje związku rewizyjnego.
- § 3. Do czasu zarejestrowania zmian statutów albo nowouchwalonych statutów, postanowienia dotychczasowych statutów pozostają w mocy. Jednakże w razie sprzeczności między nimi a przepisami ustawy stosuje się przepisy tej ustawy, z zastrzeżeniem § 4.
- § 4. Do czasu zarejestrowania zmian statutów spółdzielni pracy i rolniczych spółdzielni produkcyjnych, utrzymuje się w mocy w odniesieniu do tych spółdzielni przepis art. 24 § 3 ustawy - Prawo spółdzielcze.
- § 5. Rada Spółdzielcza wystąpi do Sądu Okręgowego w Warszawie o stwierdzenie zgodności jej statutu z prawem w terminie 10 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 145.

Tracą moc przepisy art. 1-137 i art. 240-266 ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288 i Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 5, poz. 32, Nr 24, poz. 110 i Nr 43, poz. 189, z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 111, poz. 723, Nr 121, poz. 769 i 770, z 1999 r. Nr 40, poz. 399, Nr 60, poz. 636, Nr 77, poz. 874 i Nr 99, poz. 1151 oraz z 2001 r. Nr 4, poz. 27 i Nr 69, poz. 724).

Art. 146.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 1 miesiąca od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 134, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.